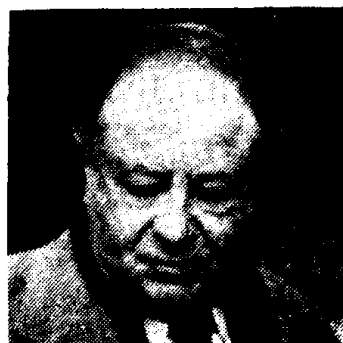

Vandaag

- * Europese erkenning van PLO p.1
- * Kinderslavernij nog levend bij Haitianen p.2
- * F. Pietersz: onderzoek bij Pensioenfonds welkom p.3
- * Afstand MAN en NVP-U nog groter p.3
- * Wathey zorgt voor deining in raad p.5
- * Korsou no por a gana e Chinesnan p.7

BRUNO KREISKY
.....achter PLO.....

86STE JAARGANG - No.: 189

VRIJDAG 17 AUGUSTUS 1979

Excuus

NEW YORK — Hoewel in het bezit van een vuurwapen had de bankrover ook een hartroerend verhaal voor de nerveuze loketbedienenden die hem de bankbiljetten toeschoven. "Ik heb kanker. Ik heb nog maar negen maanden te leven. Mijn leven is me niets meer waard. Geef me honderdjes, vijftigjes, twintigjes en tientjes (aan dollarbiljetten)", schreef hij op de katebelletjes die

hij onder het glas door-schoof.
Maar het is volgens de politie afgelopen met de katebelletjes. De man die door haar de "kankerbandiet" was gedoopt, is dinsdag tijdens zijn zevende overval op heterdaad betrapt. Een loketbedienende die het hoofd koel hield waarschuwde de politie en zij hield de 35-jarige William Reese tijdens een poging tot beroving aan. Het verhaal dat hij kanker heeft zal op juistheid worden onderzocht en hij zal alle hulp krijgen die hij nodig heeft — en een proces.

PALESTIJNEN WINNEN VELD BIJ ERKENNING

Diplomaten van VS gaan contact niet uit weg

Kreisky achter PLO

KEULEN — De organisatie voor de bevrijding van Palestina (PLO) zal door alle Europese landen erkend worden, en dit zal zeer spoedig gebeuren, zo heeft de Oostenrijkse kanselier Bruno Kreisky verklaard voor de Westduitse radiozender Deutschfunk te Keulen. Met een toespelling op de recente verklaring van president Jimmy Carter van de Verenigde Staten dat Amerika de noodzaak van een zelfstandige Palestijnse staat niet erkent, ging Kreisky verder: „Het is niet aan de Verenigde Staten, noch aan de Amerikaanse president, om te beslissen over het stichten van een staat. Ik eerbiedig Carters mening, maar het Palestijnse volk moet zelf over zijn lot beslissen”.

Tot slot verklaarde de Oostenrijkse kanselier dat het Israëlisch volk bereid is de PLO te erkennen, net zoals de Palestijnen geneigd zouden zijn het bestaansrecht van Israël te erkennen, wanneer eenmaal de aarzelingen van bepaalde krachten in Israël, die verhinderen dat de PLO wordt geaccepteerd als serieuze gesprekspartner, overwonnen zijn.

De hoogste man van de PLO in Parijs, Ibrahim Souss, heeft gisteren in een uitzending van het Franse radiostation Europe 1 bevestigd dat hij in de wan-

delgangen van de UNESCO (een orgaan van de Verenigde Naties met zijn hoofdkwartier in de Franse hoofdstad) en tijdens diplomatieke ontvangsten contact had gehad met Amerikaanse diplomaten.

Het ging om persoonlijke initiatieven van verschillende Amerikaanse diplomaten, er zaten geen instructies achter, aldus Souss die aangaf dat het om ambassadeurs ging. Hij wilde geen namen noemen. De PLO-man zei dat hij dergelijke gelegenheden bij veel diplomaten nogal wat sympathie voor de Palestijnse zaak had ondervonden, hetgeen nogal afweek van het standpunt van de Amerikaanse regering.

Om commentaar gevraagd op het ontslag van Andrew Young als Amerikaans ambassadeur bij de Verenigde Naties, zei Souss dat dit ontslag weer eens bewees hoe groot de invloed van de zionistische lobby is op de Amerikaanse wetgevende en uitvoerende macht. Hij omschreef de positie van Young als „fatsoenlijk" en „eervol”.

Vliegverbod voor F-16

WASHINGTON — De Amerikaanse luchtmacht heeft uit voorzorg een vliegverbod ingesteld voor 48 gevechts-vliegtuigen van het type F-16 vanwege de ontdekking van een breuk in een bout waarmee de motor aan een van de machines is bevestigd. Door het verbod maakt volgens de mededeling onderzoek, tot het eind van de week, mogelijk. De Amerikaanse luchtmacht heeft 1.338 F-16's bij General Dynamics, de fabrikant, besteld. België, Denemarken, Noorwegen en Nederland hebben 348 van deze vliegtuigen in bestelling.

Atoomdreiging bij Berlijn crisis

BERLIJN — Tijdens de Berlijn-crisis van 1961 is gedreigd met het gebruik van kernwapens. Dit staat in een rapport van de Amerikaanse professor Catudal, dat is gebaseerd op tot nu toe geheime Amerikaanse documenten. Een samenvatting van dit rapport is gisteren in West-Berlijn gepubliceerd. In het rapport schrijft Catudal dat president Chroetsjev van de Sovjet-Unie tegenover de toenmalige Engelse ambassadeur in Moskou, Sir Frank Roberts, en later tegen de Amerikaan John McCloy, verantwoordelijk voor het ontwapeningsvraagstuk, heeft gedreigd met een kernaanval. Wanneer de westerse mogendheden naar militaire middelen zouden grijpen om de toegang tot Berlijn open te houden, dan zou de Sovjet-Unie daarop met kernwapens reageren. Op 13 juli verklaarde president Kennedy op een bijeenkomst van de Amerikaanse veiligheidsraad dat hij bereid was een kernconflict te riskeren om de vrije toegang tot Berlijn te garanderen en de aanwezigheid van de VS daar te kunnen handhaven. Hij wilde dat risico echter niet lopen om vrij verkeer tussen de westerse en de Russische sectoren van de stad veilig te stellen. Het besluit om de muur van Berlijn te bouwen viel op de topconferentie van de landen van het Warschau-pact, die begin augustus werd gehouden, ongeveer een maand nadat Chroetsjev had gedreigd met een kernaanval.

JAMES SCHLESSINGER
.....Perzische Golf.....

Scheidende minister Schlessinger:

Russisch overwicht moet teruggedrongen

WASHINGTON — De af-tredende Amerikaanse minister voor Energiezaken, James Schlesinger, heeft verklaard dat de Verenigde Staten hun militaire aanwezigheid in het oliebied van de Perzische Golf moeten versterken om een eind te maken aan het Russische overwicht daar. Sovjet-controle op de oliekraan in het Midden-Oosten zal het einde betekenen van de wereld zoals wij die sinds 1945 hebben gekend, en van het samengaan van de vrije (niet-communistische) landen, aldus de minister.

Hij hield zijn afscheidsrede voor de Nationale Persclub in Washington. Volgens hem moeten de VS hun streven opgeven om met de Sovjet-Unie te onderhandelen over een demilitarisatie van de Indische Oceaan. Als tot een demilitarisatie zou worden besloten, zou dit de mogelijkheid uitsluiten om het bestaande gebrek aan evenwicht te verhelpen, zo meende Schlesinger.

Hij trad vorige maand af als minister voor Energiezaken, als onderdeel van een kabinets-reorganisatie door president Carter. Onder diens voorgangers Gerald Ford en Richard Nixon was hij minister van Defensie. In zijn toespraak gaf Schlesinger als zijn mening dat de aanwezigheid van Russen moeilijkheden geeft voor de politieke stabiliteit in het betrokken gebied, ook al maken zij geen gebruik van hun militaire macht. Het overwicht en de nabijheid van de militaire macht van de Russen vergroten

Bomaanslag in Baskenland

SAN SEBASTIAN — In de nacht van donderdag op vrijdag is op de provinciale zetel van de Baskische algemene raad in San Sebastian een zware bom ontploft. Het explosief, dat een gewicht van twee kilogram had, veroorzaakte veel materiele schade. De verantwoordelijkheid voor de aanslag is nog door niemand opgeëist.

DETROIT — De Amerikaanse onderneming Edison in Detroit zal een schadeloosstelling van in totaal 4,5 mln dollar betalen aan negers die in het bedrijf waren gediscrimineerd. De zaak was ongeveer 10 jaar geleden aanhangig gemaakt door de Amerikaanse unie voor de burgerlijke vrijheden (ACLU). Het bedrag betekent een record voor een dergelijke zaak.

De ACLU ontvangt van de schadevergoeding 250.000 dollar. De rest van het geld zal worden gedeeld tussen 450 zwarte werknemers van Edison. De uitkeringen komen overeen met hetgeen de betrokken werknemers aan loon hebben gederfd als gevolg van een discriminerend personeelsbeleid.

Scheidende minister Schlessinger:

Russisch overwicht moet teruggedrongen

hun vermogen om invloed uit te oefenen en ondermijnend te ageren. In dit verband noemde hij het weer optreden van de communistische Toedeh-partij op de Iraanse olievelden een belangrijke politieke ontwikkeling. Daardoor werd zijn inziens de weg geëffend voor een omwenteling zoals die waardoor in het aangrenzende Afghanistan de communisten aan de macht kwamen. Ook de toestand in Saoedi-Arabië, de belangrijkste olieleverancier van de VS, zag Schlesinger zorgelijk in, gezien de sociale veranderingen die zich daar gaan aankondigen.

Doodstaf voor

vliegtuigkapers

NEW DELHI — Vliegtuigkapers zullen in India voortaan de doodstraf krijgen, wanneer bij hun actie mensen om het leven komen. Dit heeft het Indiase kabinet voorgesteld. Het Indiase wetboek van strafrecht bevat nog geen bepalingen inzake de bestraffing van vliegtuigkapingen. Een kaping zonder dodelijke afloop moet volgens het voorstel tenminste met levenslang bestraft worden.

Amnestie in Irak

BAGDAD — De revolutionaire raad van Irak heeft een algemene amnestie afgekondigd, zo heeft het Iraakse persbureau INA gemeld. Onder de amnestie valt iedereen die ter dood is veroordeeld en verscheidene anderen die door de speciale tribunaal van het revolutionaire tribunaal zijn veroordeeld. Niet onder de maatregel vallen degenen die zijn veroordeeld wegens spionage, samenzwering tegen de Baath-partij en de staat of economische terrorisme.

Verder heeft de raad amnestie afgekondigd voor alle Koerden die tijdens de rebellie in het noorden van Irak betrokken zijn geweest bij misdrijven. Iedereen die door gewone rechtbanken veroordeeld is, krijgt een strafvermindering van 15 procent.

Iraanse steun voor Palestijnse zaak

TEHERAN — Meer dan een miljoen mensen hebben vandaag in Teheran hun sympathie betuigd met de zaak van de Palestijnen. De demonstratie was georganiseerd door het on-officiële staatshoofd, ayatollah Chomeini.

Achtling ter wereld

NAPELS — In de Italiaanse stad Napels heeft gisteren een 34-jarige vrouw een achtling ter wereld gebracht. De bevalling van de drie jongens en vijf meisjes duurde enige uren. Het gewicht van de baby's varieert van 400 tot 800 gram. De kinderen zijn te vroeg (7 maanden) geboren. De bevalling geschiedde langs natuurlijke weg. De vrouw, Pasqualina Anatrella echtgenote van een verzekeringsagent, had drie jaar geleden al een zesling gebaard, maar alle kinderen stierven toen binnen enkele uren na de geboorte. Van de achtling is een meisje inmiddels overleden. Het kind woog slechts 450 gram. Over de gezondheid van de overige zeven kinderen is nog niets bekend.

Aardbeving bij

Noord-Korea

HONGKONG — Het observatorium van Hongkong heeft vanmorgen vroeg een zware aardbeving met een kracht van 5,8 op de schaal van Richter geregistreerd. Het epicentrum van de beving lag in de buurt van de kust van Noord-Korea. Het noordoosten van Iran werd in januari van dit jaar getroffen door een aardbeving met een kracht van zeven op de schaal van Richter. Hierbij vielen vele doden en werden drie dorpen verwoest.

WILLEMSTAD — Als een eerste aanzet tot verfraaiing van de Barbara Beach zijn daar deze week dwergpalmen in betonnen bakken geplaatst door de Mijnaatschappij - die overigens niet van plan is zijn deuren te sluiten. Naar de heer A. Kooy van de directie vertelde zij er ook plannen voor het maken van afdakjes op de baai waar tafels in komen. Daarnaast hoopt de Maatschappij dat spoedig gestart kan worden met de bouw van een snackbar/kiosk, die de hele week geopend zal zijn. De aanleg van douches is ook in overweging. Hoewel aardig wat geld wordt gestoken in deze plannen, is het niet de bedoeling om op korte termijn de toegangsprijzen te verhogen. Eerder om meer mensen te trekken door het verschaffen van meer en betere voorzieningen.

Chomeini ligt link met "links" in Iran

TEHERAN — Ayatollah Chomeini heeft in een redevoering bedreigd alle aanhangers van links om te zullen brengen. Ook waarschuwde hij intellectuelen, die contact onderhouden met de VS, er voor dat ze vernietigd zullen worden als ze hun bemoeizuchtige houding niet laten varen. De woorden van de ayatollah volgden op drie dagen van geweld in de straten van Teheran, waarbij aanhangers van Chomeini slaags raakten met linkse sympathisanten en gebouwen van linkse geïntendeerde organisaties bestormden.

Naar aanleiding van de dag van Jeruzalem, die onlangs door Chomeini is uitgeroepen als steunbetuiging aan de Palestijnen, zei Chomeini dat dit de dag is waarop we de intellectuelen die contacten met de VS onderhouden, moeten waarschuwen. Op deze dag moeten alle moslems getuigen van hun bestaan en de grote mogendheden waarschuwen.

Vandaag wordt ter gelegenheid van de „dag van Jeruzalem" een betoging gehouden. Een aantal groeperingen heeft al toegezegd aan de betoging te

Carters afgezant ijt naar Midden-Oosten

Verhoudingen

VS en Israel

weer verstoord

JERUZALEM President Carters speciale afgezant voor het Midden-Oosten, Robert Strauss, is vanochtend in Israël aangekomen om te proberen de verhouding met dat land te verbeteren. De relaties tussen de twee landen zijn sterk verkoeld door meningsverschillen over het beleid inzake het Midden-Oosten.

Later werd van de zijde van de luchthaven Ben Goerion vernomen dat het toelst van Strauss moeilijkheden voor de landing had. Twee van de zes hydraulische rempompen van het ondersteel waren mogelijk defect en de gezagvoerder vroeg toestemming voor landing op de langste landingsbaan. Het vliegtuig maakte een veilige landing.

De Koerden hebben gisteren de stad Paveh in het westen van Iran in handen gekregen, zo heeft het dagblad Kayhan gemeld. Zij hebben het garnizoen van de revolutionaire garde in de stad ontwapend en het hoofdbureau van de politie bezet, aldus welingelichte bronnen in Teheran.

De Koerden hadden Paveh 48 uur belegerd. Aanleiding tot de onenigheid was het sturen van een eenheid van de revolutionaire garde, die uit niet-Koerden bestond. Volgens een woordvoerder van de Democratische partij van Iraans Koerdistan probeert de regering van Iran overal in Koerdistan haar greep te versterken door niet-Koerdische eenheden van de revolutionaire garde te sturen.

Iraanse oppositieleiders gaan, onder leiding van ex-premier Bachtiar, met ingang van aanbstaande maandag een tegen het bewind van Chomeini gericht blad uitbrengen. Het blad zal verspreid worden onder de 100.000 Iraners die in West-Europa wonen. Ook zullen nummers van het blad Iran binnengesmokkeld worden.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n, Curaçao N.A.
Postbus 557
Giro 440.000
Bankrek, nr. 874.825-10
Maduro & Curiel's Bank N.V.,
CURACAO
Centrale (alle afdelingen):
672000
Directrice: Mayra van der Dijks
Redactie-raad: Goretti Salsbach,
Frans Heiligers, n. Mayra van der
Dijks
Overige leden Redactie: Oswald
Chatelin, Toon van Dongen,
Max Suart (sportverslaggever),
Sheila Rhodes (secretaresse),
Keng Wong (fotograaf).
Advertentie-afdeling:
(acquisitie):
Viola Bernardus
Wil Steynis, Ingrid de Maayer.
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag
7.30 - 16.30.
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgen-
de dag moeten 1 dag van tevo-
ren vóór 3 uur binnen zijn.
ZOEKERTJES: verschijnen op
dinsdag en vrijdag en kunnen
iedere dag tussen 7.30 - 16.30
uur worden opgegeven.
Alleen zoekertjes die op maan-
dag en donderdag vóór 12 uur
binnen zijn kunnen de dag daar-
op (dus dinsdag en vrijdag) ver-
schijnen.
UITGEVERIJ AMIGOE
(ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 4333-4334-4335.
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp,
Ludwina Perez,
Dijksbje Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van
der Schoot, Marieta Dijkhoff.
BONAIRE
Correspondent: Norwin (Nochi)
Willem, Tera Corra, tel.: 8736.
Advertentie: BOMADECO n.v.,
hoek Breedestraat/Kerkstraat,
tel.: 8939 of 8773.
SINT MAARTEN
Advertentie: Vance James,
tel.: 2283.
SABA
Correspondentie: Ray Hassell.
ST. EUSTATIUS
Correspondent: Jan Smid,
tel.: 2321.
DEN HAAG
Correspondent:
Jan Schinkelshoek,
Wingerd 540, Waddinxveen,
tel.: 01828-7432.
DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnemen-
ten) Curaçao, Distrito n.v.,
tel.: 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110,
tel.: 4333.
Bonaire, Entrejoli 153A
St. Maarten, Papergarden,
tel.: 2283.
Losse nummers 45 cent.
Abonnementen op Antillen tien
gulden per maand.
(Bovenwinden elf gulden per
maand). Buiten Antillen (Neder-
land):
NAFI, 50,30 per maand (lucht-
post) of NAFI, 16,00 per maand
(zeepost), jaarlijks vooruit te
betalen.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST ei-
landsgeneeskundigen van 18
augustus 1979 van 08.00 uur
t/m 20 augustus 1979 om 07.00
uur:
Stads- en 2de distrikt Oost:
dokter W.I.Lutchman, Spree-
kamer Montagne Rey 89, tel.:
674821; spreekuren: 11.00-
12.00/17.00-18.00 uur; spoed-
gevallen: tel.: 674880.
17 augustus 1979 van 18.00 uur
t/m 20 augustus 1979 om 06.00
uur:
Stads- en 2de distrikt West:
dokter A.L.King, spreekkamer
Cas Chiquito, tel.: 23550;
spreekuren: spreekuren: 11.00-
12.00/17.00-18.00 uur; voor
spoedgevallen: tel.: 44188.
In het derde distrikt: dokter
Hernandez, Dokterskamer
Pannekoek, tel.: 88142; uitslui-
tend voor spoedgevallen,
Pannekoek 86.
WIT GELE KRUIS (wijkver-
pleging): Kantoor Sta Maria nr.
17, tel.: 82947; kantoor geopend
van maandag t/m vrijdag van
07.00 t/m 16.00 uur; zat. geslo-
ten; zuster Van der Loo neemt
waar van 06.00-07.00 uur op
tel.: 53746; de wacht heeft zuster
Josefa, tel.: 674448; ook te
bereiken op pageboy 027-149
(maandag van 14.00-16.00 uur
kleuterbureau volgens af-
spraak).
BOTICA BANDABAO ge-
opend maandag t/m vrijdag
van 08.00-19.00 uur en zaterdag
gesloten.
BOTICA'S (nachtdienst): Otra-
banda: Coromoto, tel.: 23241;
Punda: Bolivar, tel.: 13929.
***
VERLOF BEGRAFENIS
18 aug.: M.E.Espinosa, Pisca-
deraweg 187.
19 aug.: M.A. Frans, Seroe For-
tuna bl. 11-1-123.
***
BIOSCOPEN
ROXY: 19.00-21.00 Kill baby
kill; 24.00 Ilse shewolf.
WEST-END: 19.00-21.00

Burgerlijke stand

WILLEMSTAD — GEBO-
REN: 28 juni: Ingemar Mathil-
da; 5 juli: Duthley Martina-
Avastia; 4 juli: Derrick Raap-
Justin; 7 juli: Cindy Prince-
Mercera; 5 juli: Raichel Sluis-
Richardson, Jessica Brunken-
Catal; 19 juni: Ramphis Treni-
dad; 4 juli: Asomar Marcelina-
Abrahamsz; 7 juli: Darren
Vinck-Bergwerf; 1 juli: Gwen-
dely Zimmerman; 6 juli: Teshu-
ra Cijntje-Verhoeeks, Jerritson
Cleopa-Bonevacia; 5 juli:
Nisandro Estanista; 7 juli:
Ruwella Bautisma; 30 juni: Ge-
rald Coffi-Marchena; 8 juli:
Marletti Regina-Ortale; 9 juli:
Shulamit Felomena-Quinland;
4 juli: Shaimarise Sims, Shalimar
Pauletta; 9 juli: Josthen Isi-
dora-Damberg; 10 april: Beth-
sabeth Minguel-Cuesta; 9 juli:
Raimly Hooi-Karel; 7 juli:
Miansotys Amalia-Muyden; 10
juli: Lloyd Wilson-Coffi; 9 juli:
Riley Zimmerman-De Lima; 22
juni: Lupirita de Palm; 10 juli:
Indjomar Roberto; 5 juli: Ju-
lyethy Geertruida; 7 juli: Levy-
Art Coffie-Pedro; 10 juli: Ely
Lindeborg-Fraai; 12 juli: Hayn-
rich Sulbarán-Jansen; 9 juli:
Jairo Lobo-Consen; 7 juli: War-
ren Ricardo-Rijna; 8 juli: Frior-
dalysa Latini-Lourensz; 6 juli:
Sander Wellen-Hoevenaars; 27
juni: David Lake-da Silva Mar-
tins; 4 juli: Charlotte Adamus;
6 juli: Gerson Thielman, Linda
Bieze-Hartgers; 3 juli: Sue-Al-
len, Bergeik; 2 juli: Zhurendy
Margarita-Pieterella; 3 juli:
Sudi Quirindongo-Clemencia; 4
juli: Anthony Royer; 28 juni:
Rutly Marchena, Monique de
Palm; 30 juni: Nowella Finies;
10 juli: Margrit Osepa-Casper-
son; 7 juli: Shaieward Anasta-
cia; 4 juli: Rensver Jansen; 11
juli: Hunneley Felicia-Cicilia;
15 juli: Marieloe Jakob; 13 juli:
Otmaz Mauricio; 17 juli: Vihay-
la Adamus-Francisca; 5 juli:
Luisin Antonia; 17 juli: Judesca
Hooker-Dambruck; 13 juli:
Wladimir La Reine, Judine Tre-
mus; 15 juli: Nadine Marlin,
Migaila Windster, Epifania Ma-
rtina; 14 juli: Janey Alcala,
Ivan Bazur; 16 juli: Remsley
Francisca; 17 juli: Jonathan
Sprock-Arrindell; 13 juli: Shu-
retti Jantji-Victorina, Rebecca
Has-Cathalina; 17 juli: Elvin
Pietersz-Poulina; 13 juli: Laihy
Meyboom-Willems; 17 juli:

Black-out; 24.00 Mr No.
CINELANDIA: 19.15-21.15
The savage killer; 24.00 The re-
turn of Bruce.
DRIVE-IN: 19.15 Hot lead cold
feet; 21.15 Straight time en
24.00 Ik een groepje.
***
CINE-TRUCK: Hedenavond te
Pannekoek en morgenavond te
Cocowijk.
***
DIVERSEN
ALLIANCE FRANÇAISE:
20.00 diavoorstelling over
Brazilië-AVVC-gebouw.

AA-GROEP: 20.30 bijeen-
komst-Fensohnstraat 4.

TULA-HERDENKING: 20.00
oud Kransjigebouw, Curacao-
straat 50.

***
ZATERDAG
DIVERSEN

CHRISTOFFELPARK: dage-
lijks geopend van 08.00-15.00
uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
Centrale Bibliotheek (Van Wal-
beekplein 13):
(Afd. volwassenen): maandag,
woensdag en vrijdag van 10.00-
12.00/14.00-20.00 uur; dinsdag
en donderdag van 14.00-18.00
uur; zaterdag van 09.00-12.00
uur.
(Afd. jeugd): maandag, woens-
dag en vrijdag van 10.00-
12.00/14.00-18.00 uur; dinsdag
en donderdag van 14.00-18.00
uur; zaterdag van 09.00-12.00
uur.
De studiezaal is op dinsdag en
donderdag ook open van 10.00-
12.00.

AUTOBUSBEDRIJF (ABC)
(dienstregeling): eerste rit vanaf
St. Willibrordus nr. Otrabanda
om 06.00 uur.
Vertrektijden: vanaf Otrabanda
nr. Willibrordus en Lagoen:
06.30, 08.30, 10.30, 12.30,
14.30, 16.30 en 18.30.
Vertrektijden: vanaf Lagoen nr.
Willibrordus en Otrabanda:
07.30, 09.30, 11.30, 13.30,
15.30, 17.30 en 19.30 uur.

TENTOONSTELLING
GALLERY RG (Keukenstraat
20B): openingstijden van
maandag t/m zaterdag van
10.00-12.00/16.00-17.30 uur;
dond. de gehele dag gesloten.

***
TELECURACAO: 16.30 rocket
Robin Hood; 17.00 cartoons;
17.15 wonder woman; 18.00
bulletin tele-8; 18.30 eight is
enough; 19.30 new show; 20.00
notisiero tele-8; 20.20 deporte
tele-8; 20.30 the next step be-
yond; 21.00 Starsky & Hutch;
22.00 show di Job; 23.00 wrest-
ling; 24.00 sign off.
***

Hairich Goeloe-Van den Berg; 1
juli: Biathellhauitrie-nahga
Koko; 12 juli: Rayshell Pasial-
Hansen; 9 juli: Shurinda Seme-
leer-Wanga; 6 juli: Rudni Si-
mon; 13 juli: Angelo Kramers-
Van der Hansz; 14 juli: Cyvard
Granville-Willems; 12 juli:
Eduard Smit; 16 juli: Carmen
Cicilia-Arriaga; 11 juli: Rodiën-
ne Inees; 14 juli: Vianuella
Jamanika-Cleopa; 15 juli:
Nadyshka Belliot-Severina; 5
juli: Terence Hansen; 14 juli:
Angelo Riley-Nisia; 16 juli: Be-
verly Lynch-Adams; 15 juli:
Alvienella Helena-Daal; 8 juli:
Solange Rifaela; 15 juli: Ray-
mond Martina; 16 juli: Marilu
Susanna-Juliana; 12 juli: Cho-
sette Graanogst; 10 juli: Ju-
derwin Valks-Francisco; 14
juli: Patrick Besancon-Moe-
niralam; 23 juli: Jeudrick
Ramazan-Supriana; 21 juli:
Glennery Godvriend-Berna-
dina; 22 juli: Gilberto Conquet-
Calmes; 8 juli: Judmar La Re-
ne; 24 juli: Charlene King-
Raap; 20 juli: Misinaiky Fran-
ces; 19 juli: Raichmina Berna-
bela; 21 juli: Raymond Deliena;
22 juli: Remsly Petrus-Eisden;
21 juli: Sabrina Daal-Domacas-
sé; 23 juli: Farima de Jongh-
Plantijn; 25 juli: Brian René
Jean Francois-Lieuw; 24 juli:
Ingomar Olbino-Hortencia; 23
juli: Areglio Leito; 24 juli: Mar-
cos Wong-Lun-Hing-Henri-
quez, Andy Engelhardt; 23 juli:
Diandra Hensen; 25 juli: Shu-
rely Mongen; 22 juli: Risharda
Janga; 20 juli: Liset Silvania-
Martir; 17 juli: Errol Maria; 18
juli: Ingemar van der Dijks-
Villa; 21 juli: Aldo Curiel-Mer-
cera; 19 juli: Rignald Vitor-Con;
13 juli: Geraldin Martina; 19
juli: Maudiene Civilis-Profar;
17 juli: Shahire Jansen-Kook,
Micheretti Apolina; 20 juli:
Eugene Lomp-Angela; 18 juli:
Daihenne Rimon, Udo Brandt-
Heidsieck; 20 juli Ivar Tromp-
Toppenberg; 21 juli: Shurenda
Antonisia-Martina, Faran
Hugo-Ashjes; 16 juli: Reeve Sil-
vano-Walsh; 19 juli: Jyotir
Henriquez-Scoop; 18 juli: Gio-
vani Roosberg; 26 juli: Carlton
de Windt-Cijntje, Jhurina Mar-
tha-Asporaat, Jean-Pierre
Smiet-Curiel; 17 juli: Dayanara
Raphael; 26 juli: Zuljendra Oca-
lia-Pietersz; 1 juli: Janin Mar-
tes-De Jesus; 25 juli: Allan
Frans.

ONDERTROUWD: 11 juli: Ja-
mes Maynard en Carmel Mi-
chael, Henricus Lintens en Natha-
lie St Felix, Selcio Leito en
Aguada Jimenez, Harold Mar-
tina en Madeline Lacruz, Stan-
ley Djaoen en Cecilia Basilia,
Rignaldó Felicia en Noemi Mar-
tina, E rén Janzen en Marelva
Bernabela; 18 juli: Siegfried
Koeiman en Gerline Scherpton,
Eugene Inacio en Iris Lourens,
Eric Paulina en Francequita
Martinus, Erick Merselina en
Norine Sebelon, Cristian Delano
en Isabel Baeza, Albert Quirin-
dongo en Shirley Mongen, Ken-
neth Ho en Maureen van Eiter,
Richenel Blok en Clara Come-
nencia, Clark Römer en Joyce-
lina Zimmerman, Julian Thiel-
man en Julia Reyes; 25 juli:
Randolph Pietersz en Johanna
Dijk, Philip Cratzs en Ruth
Bernadina, Edmund Simon en
Ingrid Ipatia, Ottmar Ortega en
Myrelva Ignacio, Albert Mar-
cos en Yraida Manuela, Erbie
Franca en Mary Schoop, Wend-
ley Offerman en Jeritza Eisden,
Bruno Benita en Milka Dall,
Liberato Lucio en Judith Hooi,
Lambert van Nuil en Selma
Felida, Pablo Inesia en Mere-
dith José, Reginald Villereal en
Mina Nazir, Nelson Gabriel en
Esther Colina, Dennis Daal en
Aphrodite Foncé, Aegidio Fer-
nando en Christina Silberie.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900
***

WEEKEINDEDIENST ei-
landsgeneeskundige van 17
augustus t/m 20 augustus 1979
om 07.30 uur: dokter Welvaart,
Playa, tel.: 8316.

***
ZATERDAG
DIVERSEN
BON. MUSEUM (oud politie-
wacht) openingstijden: maan-
dag, woensdag en vrijdag van
08.00-12.00 uur en zaterdag van
09.00-13.00 uur.

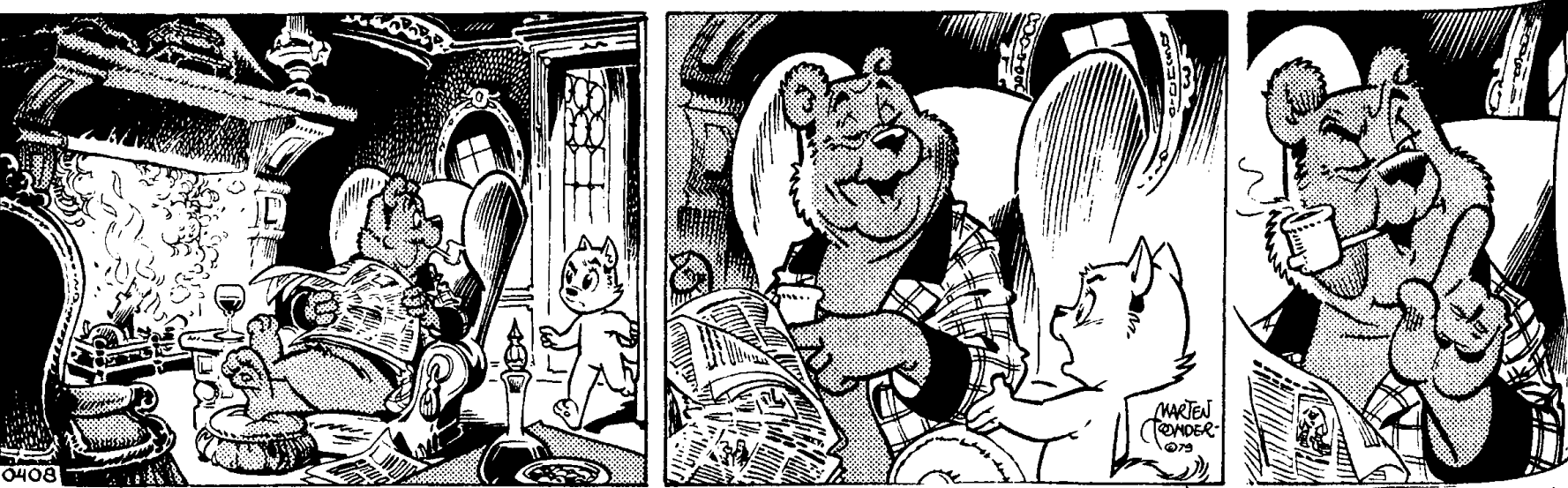
OPENBARE BIBLIOTHEEK:
dagelijks geopend van 08.00-
12.00/15.00-18.00 uur; woens-
dag ook van 18.00-21.00 uur.

LANDFILL te Lagoen: ge-
opend van maandag t/m vrij-
dag van van 08.00-16.00 uur en
zaterdag van 08.00-12.00 uur.

SPORT
VOETBAL: 16.15 Teach Uni-
ted vs Bonhocemi-Vitesse ter-
rein.

***

Heer Bommel en de toekomert

0408. — Toen Tom Poes tamelijk terneergeslagen op Bommel-
stein kwam, zat heer Bommel bij de haard de krant te lezen.
“Daar is de jonge vriend”, riep hij hartelijk uit. “Wat kijk je zuur.
Je hebt zeker ontdekt wat ik bedoelde? Alles is anders, zei ik en
daar staat het in de krant. Gevaarlijke dievenbende gepakt, staat
er. Ach ja, Super en Hieper deugen niet; dat heb ik altijd geweten,
maar niemand wil naar mij luisteren, terwijl jij altijd denkt, dat je
alles beter weet, zodat ik altijd stilletjes mijn eenzame gang ga.
Maar commissaris Bas is hier net geweest en die heeft netjes zijn
excuus aangeboden. Zo hoort het”.

“En al het geld, dat u aan Joris Goedbloed betaald hebt?” vroeg
Tom Poes, die zich met moeite beheerste.
“Bas gaf tenminste toe, dat hij zich vergist had”, hernam heer

Ingezonden

Bel aan kat

Aangezien we nu toch een ak-
tieve regering (interim) aan de
macht hebben, lijkt het mij zin-
vol om ook eens grondig in het
farmaciegebeuren hier op ons
eiland in te gaan.
Dit, omdat onze minister van
Volksgezondheid, die toevallig
ook een econoom is, beter dan
wie dan ook thuis is in kosten-
bewaking.

ARSENAAL IN DE FARMA- CIE:

Om de volgende redenen:
Hier op de Antillen kan en
wordt bijna alles waarbij de
verbruiker z.g. baat heeft als
medikament geregistreerd.
De prijzen doen niets ter zake,
als het maar verkocht wordt.
Hoe meer, hoe beter voor de
importeur.
 Patiënten-voorlichting, nee
hoor.

Zelfs in rijke landen werkt men
met loco-preparaten, waarom
hier niet??

Het is niet alleen de moeite
waard, maar een must, dat de
betrokken minister hier einde-
lijk eens een punt achter kan
zetten.

Als men ziet hoeveel middelen
van één en dezelfde groep medi-
kamenten een arts tot zijn be-
schikking heeft, kan men eerder
zeggen dat er ongelukken
kunnen gebeuren dan dat er
sprake kan zijn van een thera-
pie.

Om maar een paar voorbeelden
te noemen:

Als men ziet hoeveel pijnstillen-
de-, slaap-, kalmerende-, en bij-
nierschorsormonen prepa-
raten hier op de markt zweven,
dan wordt men eerder ziek. Dit,
terwijl men met hoogstens 2 à 3
preparaten hetzelfde effect kan
bereiken.
Aangezien onze regering toch
bezig is aan een strakker beleid,
lijkt mij dat het zeer zinvol zou
zijn, als men OOK hier begint te
schrapen, misschien is het ook
een pluspunt voor onze devie-
zen.

L.R.LARD

WILLEMSTAD — Ten gou-
vernementshuize in het Fort
Amsterdam legde gistermorgen
mr. John van der Kuyp van de
MEP-fractie de eed af als lid
van de Staten bij gouverneur
drs Ben Leito. De heer Van der
Kuyp was het enige Statenlid
dat de eed nog niet had
afgelegd. Eergisteren werden
zijn geloofsbrieven in een
openbare Statenvergadering
goedgekeurd.

Kinderslavernij nog

levend bij Haitianen

GENEVE Duizenden
Haitianen worden voor elf
dollar per man naar de
Dominicaanse Republiek
verkocht waar zij worden
gedwongen onder
omstandigheden van
moderne slavernij te
werken. Dit staat in een
rapport van de anti-
slavernij vereniging voor
de bescherming van
mensenrechten dat in
Geneve is ingediend bij de
werkgroep van de
Verenigde Naties over
slavernij. Volgens het
rapport worden voorts
miljoenen kleine kinderen
uitgevoerd in fabrieken in
Colombia, Hongkong en
India.

Tweederde van de
inkomsten van de
Dominicaanse Republiek
komt uit de suikercultuur
en 90 procent van de
rietsnijders zijn Haitiaanse
migranten die zonder
contract of wettelijke
bescherming werken.

Volgens het rapport
worden jaarlijks 12.000
Haitianen voor elf dollar
per seizoen aan
Dominicaanse werkgevers
verkocht. Een groot deel
van de 280.000 Haitianen
in de Dominicaanse
republiek lijdt aan
chronische ondervoeding,
een scala van ziekten en de
geboortesterfte is groot. In
het rapport wordt met
name de Amerikaanse
maatschappij
Transnational Gulf and
Western genoemd die zorgt
voor een derde van de
inkomsten en waarvan de
activa zijn gestegen van 5
miljoen dollar in 1958 tot
3,3 miljard dollar in 1978.
De anti-slavernij
vereniging noemt het
rapport een verdoemde
aanklacht van vereelde
ongevoeligheid voor
honger, slechte gezondheid,
uitputting en vrees in het
belang van maximale

winst. Het rapport zegt
voorts dat in Colombia
naar schatting drie miljoen
kinderen economisch actief
zijn die werken onder
omstandigheden waarbij de
wet wordt overtreden en
die soms niet eens in geld
worden uitbetaald. Velen
werken in kolenmijnen,
meestal zonder vrije dagen
en zij maken in sommige
gevallen werkdagen van
dertien uur.

Het rapport geeft als
voorbeeld het geval van
Armando. Armando begint
’s morgens om vier uur met
stenen laden op een
vrachtwagen. Elke 2.000
stenen leveren hem 20 tot
25 pesos op, maar ontbijt
en lunch kosten op de
fabriek 35 pesos. Hij kan
geen contract van zijn
werkgever krijgen omdat
hij geen 100 pesos heeft
om een identiteitskaart te
kopen en zonder die kaart
kan hij geen contract eisen.

Kinderarbeid in
Hongkong wordt gewoon
genoemd. India heeft
ongeveer 16,5 miljoen
werkende kinderen. De
Indiase regering probeert
via de wet de arbeids-
omstandigheden te ver-

beteren maar is niet in
staat de economische
omstandigheden te
verbeteren en kinderarbeid
blijft uit pure noodzaak.

Lijfgoederen in brand gestoken

WILLEMSTAD — Gister-
avond moest de politie zich
reppen naar het voormalige
gebouw van de G.G.D. aan het
Julianaplein. Het bleek dat een
man daar was verschenen en
enige lijfgoederen van één der
(illegale) bewoners van dat pand
in brand had gestoken. Een
naar aanleiding van een eerder
hebbende vechtpartij tussen
die twee. Bij aankomst van de
patrouille ter plaatse was de
der niet meer aanwezig. Hij
wordt echter door de recherche
opgespoord. De brand werd
door enkele burgers geblust.

Het weer

WILLEMSTAD —
Weersverwachting geldig
tot morgenmiddag 12.00
uur:
Licht tot half bewolkt met
in de ochtenduren kans op
een plaatselijk bui.
Overwegend matige
oostelijke wind.
Weeroverzicht
Met het wegtrekken van de
tropical wave die ons
gisterochtend de nodige
regen bracht, is de
buienactiviteit afgenomen.

Bijasiel Gezondheids- verklaring van

huisdieren

WILLEMSTAD — Om
eventuele besmetting of het
binnenhalen van ziektes
voorkomen, wordt voortaan bij
het plaatsen van dieren bij
pension bij het Dierenasiel, een
gezondheidsverklaring
gevraagd. Dit blijkt uit een
communiqué van de Vereniging
Dierenbescherming. Om
de gehele procedure soepel
laten verlopen en oponthoud
voorkomen, wordt eenieder
verzocht om minstens een week
voordat het huisdier wordt
afgeleverd, ermee naar
dierenarts te gaan voor
controle.

—
ISLAMABAD — De Ve-
enigde Staten hebben Pakis-
tansen categorisch verzocht
dat zij geen enkel voornemen
hebben om geweld of een ander
onwettig middel, zoals een
militaire inmening, tegen
Pakistan te gebruiken
iemand anders daartoe aan-
moedigen.

ZAKENVARIA

**In het winkelcentrum Colon
(nieuwe vleugel, naast Bata) is
de “Bridal shop” Laoty’s deze
week geopend.

Daar wordt van alles
geleverd dat nodig is voor
bruid en bruidsmisjes. Men
kan er ook bepaalde kleren voor
trouw-gelegenheden laten
naaien.

**Dit jaar is de firma Winkel
en Zonen exact vijftig jaar
vertegenwoordiger van het
bekende whisky-merk White
Label op de Antillen. Speciaal
voor deze gelegenheid is een
Schotse doedelzaks-bespeler in
vol ornaat laten overkomen,
die gistermiddag zijn ronde
maakte door de binnenstad en
daar veel bekiiks trok.

Onderzoek bij Pensioen- fonds van harte welkom

**Nationale
feest dag op
17 augustus**

Afstand tussen MAN en NVP-U nog groter

MMC spreekt spoedige sluiting mijn tegen

deskundig zijn

ONIVANGEN
pracht kollektie

**schouder- +
handtassen**

in leer en skai

**Boutique
CHIC**

Sta. Rosaweg 40

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS op Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, Ingrid, La Fama, Popular en Piet Sodafountain.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, De Wit Stores in Aruba Caribbean - en Sheratonhotel, Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 4333, 4334, 4335, Voor spoedgevallen na kantoor tijd: 1639; 2316 en 2950.

Bankrek. nr.: 248-1 Barclays bank. Taxicentrale: 24 uur per dag. tel.: 2116 of 1604.

POLITIE: 4555
ALARMCENTRALE: 4255

Kunt U tussen de middag niet thuis gaan eten? Loop dan even
DE DISSEL
binnen, waar u een goed verzorgde zakenlunch krijgt.
Iedere donderdag:
ERWTENSOEP.

BIOSCOOPEN
ORANJESTAD: Boulevard: 20.30 Coma (14 jr.); 24.00 Seventeen (18 jr.); Rialto: 20.00 Hooper (14 jr.); 22.30 Bel ami (18 jr.).
BALASHI: Drive-in: 20.30 en 24.00 Superman (all).
SAN NICOLAS: 20.30 Mid-night express (18 jr.); 24.00 Magnum 44 (18 jr.).

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 3168; Noord: tel.: 3425; Sta Cruz en Paradera: tel.: 8288; Savaneta en Brazil: tel.: 7020; San Nicolas: tel.: 5906; Tijdens kantooruren: Dakota, Patiastraat 27, tel.: 4444.

BOTICA'S: Oranjestad: Oduber, tel.: 1780; San Nicolas: San Lucas, tel.: 5119.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord: spreekuren: zat. en zon. van 09.30-10.30/17.30-18.30 uur: dokter J.C. Frederiks, Stadionweg 27, tel.: 4484. San Nicolas en Savaneta: dokter E. Weststrate, Spaans Lagerweg 15, tel.: 7290.

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informatie via verkeerstoringen.

SPORT
ABBA: 20.00 Mariboro en de winnaar van Heinekens vs Sta Cruz Royals-LSP.
VOLLEYBAL
19.45 dames B-kl.: CBN vs Rapid Angels;
20.45 heren A-kl.: Ho-Sing-Loy HE vs Brazil Elmar-Sport Club Savaneta.

BASKETBALL
19.30 heren A-kl.: Vit. Stars vs RCA;
20.30 heren A-kl.: Aguila vs Astoria-Sporthal.

DAKOTA-OLYMPIADE
BASKETBALL: 19.30 dames-kl.; 21.00 heren-kl.-Centro Barrio Dakota.

ZATERDAG
DIVERSEN
ARUBA PRESSCLUB: 09.30 vergadering-Kamer van Koophandelgebouw, Zoutmanstraat.

SPORT
LUCKY STRIKE BAR (Tigers toernooi): 15.00 J.Walker Red vs Santa Cruz Technicos.

DAKOTA-OLYMPIADE
BASEBALL: 13.00 little league; 15.00 senior league-Centro Barrio Dakota.

V Ruime keuze
D in
B geschenken
VAN DEN BERGH
GIFTSHOP
(naast Boulevard Theater)

ARUCAR
for
Electronic wheel-balancing
All makes.
No cure - no pay.
PHONE 3055

"Belastbaar document" verscheurd

Wathey zorgt voor deining in de raad

PHILIPSBURG — Tijdens de woensdag op Sint Maarten gehouden openbare vergadering van de Bovenwindse Eilandsraad heeft de fractieleider van de DP, Claude Wathey, verklaard dat zijn partij niet tegen het rapport van de commissie-Bakhuis is. "Wel hebben wij gesteld", aldus de heer Wathey, die daardoor een ernstige beschuldiging aan de commissie-Bakhuis richtte, "dat dit rapport eenzijdig is en dat gegevens, welke door hem en zijn partij aan de commissie werden gegeven, niet in het rapport voorkomen". De heer Wathey begon daarop voorbeelden te geven waarbij bleek dat deze weinig met de administratie te maken hadden en hij erop uit was niet alleen de leden van de commissie-Bakhuis en de oppositie in de raad, maar zelfs zijn eigen broer te beschuldigen.

Nadat de heer Wathey ook nog de handel had beschuldigd van te hoge prijzen te berekenen en de scheepvaartmaatschappijen het volk bestelen met te hoge vrachtkosten, kwam de voorzitter van de eilandsraad, gezaghebber Pandt, aan de beurt. De heer Wathey toonde een papier, dat volgens hem een blanco bouwvergunning was door de gezaghebber getekend. "Wat zou er gebeurd zijn als iemand deze bouwvergunning had ingevuld voor het bouwen van een opslagplaats van verdovende middelen", zo vroeg de heer Wathey aan de raad.

Toen voorzitter Pandt de heer Wathey vroeg of hij het docu-

ment mocht zien en hoe de heer Wathey hieraan kwam, deelde deze mede hieraan niet te zullen voldoen, doch te zijner tijd met een motie te zullen komen, waarin de regering verzocht wordt een onderzoek in te stellen hoe het mogelijk is dat de gezaghebber een blanco bouwvergunning tekende.

De heer Berkel van de WIPM Statia diende hierop een motie in, waarin de heer Wathey verzocht werd het document ter beschikking van de eilandsraad te stellen. Toen deze motie was aangenomen, stond de heer Wathey op en scheurde het document in stukken met de mededeling dat er nog meer van deze documenten zijn. De heer Berkel protesteerde namens de oppositie ten scherpste tegen de houding van de heer Wathey, die niet getuigde van eerbied en respect voor de eilandsraad en het volk en verzocht voorzitter Pandt maatregelen hiertegen te nemen.

Toen de gezaghebber aan Wathey het woord ontnam en hem verzocht de vergadering te verlaten, vroeg de heer Wathey op welke gronden de gezaghebber dit deed. De heer Pandt stelde hierop kort, maar krachtig dat hij niet van plan was met de heer Wathey hierover te debatteren, maar dat er dan een ander artikel is dat zegt dat hij met de sterke arm verwijderd kan worden. De gezaghebber reageerde hierop door te stellen dat hij te democratisch is om dit te doen. Toen Wathey de opmerking herhaalde schorst de voorzitter voor korte tijd de vergadering.

Bij heropening bleken de vijf DP-leden niet meer aanwezig. De twee DP-leden van Statius hadden de voorzitter laten weten dat zij dringend naar Sint

Maarten terug moesten, terwijl van de drie DP-leden Sint Maarten niets vernomen werd. De SPM-fractieleider, Vance James, stelde bij hervatting van de vergadering, dat het optreden van de heer Wathey ten scherpste afgekeurd wordt. Het rapport-Bakhuis stelt dat als er niets gedaan wordt het frustaties in de hand werkt. Een gefrustreerd persoon hebben we vandaag gezien, aldus de SPM-leider.

Cocaine gevonden

SAN NICOLAS — De mannen R.L.B. (22) en H.L.T. (18) werden door de recherche ingesloten dat in hun bezit gestolen goederen en een blik met cocaine werden aangetroffen. De recherche werd op de hoogte gesteld van verdwijning van een houten ladder bij de powerhouse van de Lago op de Grapefield. Bij onderzoek trof de recherche de ladder aan bij een van de hutjes in de rotsen te Grapefield, alsmede de voornoemde twee mannen die daar aan het kamperen waren. Voorts trof de recherche een van diefstal afkomstige radio-cassette-speler en een blik inhoudende een witteleuige substantie die later cocaine bleek te zijn. Een van de mannen verklaarde nog dat het blik wel van hem was, maar waar het witte spul vandaan kwam wist hij beslist niet. Beide mannen werden voor verder onderzoek naar de wacht overgebracht en ingesloten.

ORANJESTAD — Onder grote belangstelling zijn gistermiddag de twee — door ongevallen — om het leven gekomen werknemers van het Aruba Caribbean Hotel, Carlito Odor en Odilio Schel, respectievelijk in Oranjestad en San Nicolas ten grave gedragen. De 20-jarige Carlito Odor overleed tengevolge van een eenzijdig verkeersongeval te Savaneta, terwijl Odilio Schel tijdens werkzaamheden in het hotel door stroom getroffen werd. Op de foto's worden de twee overledenen naar hun laatste rustplaats gebracht.

WE HONOR AMERICAN EXPRESS
AND ALL OTHER MAJOR CREDIT CARDS

Strada

ALWAYS FIRST WITH THE LATEST FASHIONS.

JAN BOONSTRA
.....Pax in Hengelo.....

jeugdelftal en een ploeg die hoofdzakelijk uit bewoners van Curacao bestond. Jan Boonstra: "Er moet een andere opzet komen voor de Koninkrijksspele. Zoals het nu gaat, heeft het geen zin. Maar daar ginds maken ze niet zoveel haast."

Het zit er dik in dat er pas wat gebeurt als het volgende toernooi vlak voor de deur staat."

Auto afgebrand

SAVANETA — Te Rooi Kochi is een personenauto, die nog een waarde had van duizend gulden en die was verzekerd, finaal afgebrand. De eigenaar verklaarde dat tijdens het rijden de motor oververhit raakte, waardoor brand ontstond. Hij probeerde nog met een tuinslang het vuur te bestrijden, doch lukte daar niet in.

Medewerking met TTA

ORANJESTAD — Van de organisatoren van de Talented Teens Show, eind van de maand op Aruba, wordt vernomen dat van onderwijskrachten op Aruba alle medewerking wordt ondervonden. Bij de geschenken voor deze TTA bevindt zich ook geld dat besteed kan worden om zich zelf te ontwikkelen, te studeren of reizen naar andere landen te maken en hierdoor de kennis te verrijken. Hierdoor krijgen de winnaars een druk bezet programma te verwerken dat in het belang is van hun ontwikkeling. De TTA is van mening dat de onderwijskrachten op Aruba en de Antillen een belangrijke bijdrage leveren aan de vorming van de jeugd, hierdoor kreeg men ook uit deze kringen in landen waar Talented Teens werd gehouden — ondermeer op Curacao — zeer positieve reacties. TTA is van mening dat schoonheid iets is om te waarderen, maar dat de capaciteiten van een mens veel belangrijker zijn, welke tot uiting komen in intelligentie en talent. Hiervoor heeft men veel discipline nodig.

Something Special
BEDRUKTE JERSEYS
60 verschillende designs en kleuren.
Speciale prijzen.
ENNA SHOPPING CENTER
tel. 4012

Nacional klopt SCA met 4-1

ORANJESTAD — Deportivo Nacional won gisteravond zijn voorlaatste wedstrijd van de eliminatie-ronde met 4-1 van SCA. Beide ploegen zijn reeds uitgeschakeld voor de semi-finale ronde en de wedstrijd gold dan ook alleen om de positie op de ranglijst te verbeteren of verslechteren.

Nacional heeft met nog een wedstrijd te spelen a.s.dinsdag tegen Estrella - 12 punten uit 13 wedstrijden, terwijl SCA al zijn 14 wedstrijden gespeeld heeft een geëindigd is met eveneens 12 punten. Nacional heeft echter een betere doelgemiddelde van 20-17 tegen 21-23.

Bij rust leidde Nacional reeds met 2-0 middels treffers van Benny Giel en Juan Tromp. Na de hervatting scoorde Nacional nog twee doelpunten van de voeten van Cheppy Gomez en Ronald Brighita. SCA's eer werd twee minuten vóór einde gered door Rafael Jansen.

Maspero (CLAT)

naar Aruba

ORANJESTAD — De secretaris-generaal van de CLAT, E.Maspero, zal volgende week een bezoek aan Aruba brengen. Dit houdt verband met het vijftienjarige bestaan van de FTA, waar Maspero bij de viering het woord zal voeren. Tijdens de viering in het Aruba Caribbean hotel wordt eveneens gesproken door oprichter en eerste voorzitter van de FTA, Wijkie Maduro.

Zoals de Amigoe gisteren berichtte, zullen ook waarnemend gezaghebber Urbano Maduro, minister-president Miguel Pourier, landsbemiddelaar Eddy Maduro en anderen het woord voeren.

ALL OFFICE FURNITURE
ANTRACON.V.

Boonstra vroegere Arubaanse doelman:

Aruba wordt achtergesteld

ORANJESTAD — Jan Boonstra, de vroegere doelman van de Arubaanse clubs Bubali en RCA die vorig jaar naar Nederland repatrieerde, speelt momenteel voor vierdeklasser Pax, uit Hengelo, na het eerste jaar bij eersteklasser Doetinchem te zijn geweest. Het "Deventer Dagblad" had in zijn editie van de 11e deze een gesprek met Boonstra, waarin deze vertelt van zijn voetbalervaringen op Aruba en in Nederland. Bedoelde vraaggesprek met als titel "Aruba wordt achtergesteld" - kreeg de Amigoe toegestuurd van de heer J.C. Olthof, de vroegere chef administratie van de politie op Aruba.

De inhoud van het gesprek met Boonstra luidt: Hengelo (G) -- Pax, de kersverse vierdeklasser uit Hengelo, heeft sinds kort een heuse international binnen zijn gelederen. Het merkwaardige is echter dat Jan Boonstra, de oud-doelman van het Antilliaanse elftal, bij zijn nieuwe en oud club nog geen enkele (oefen) wedstrijd heeft meegespeeld.

"Ik wacht rustig af. Mijn kans komt nog wel en dan zal ik hem grijpen ook", klinkt het zelfverzekerd uit de mond van de doelwachter die vorig seizoen zijn kwaliteiten nauwelijks kon etaleren omdat de overschrijving van Aruba naar eersteklasser Doetinchem uitermate traag werd afgewikkeld, de winterstop uit de hand liep en de inmiddels afgebroken studie aan de Academie voor Lichamelijke Opvoeding (te) zaag was. Slechts drie wedstrijden mocht de tegenwoordig in Doetinchem wonende Hengeloër opdraven als keeper van het tweede elftal.

De overgang van Doetinchem naar Pax voltrok zich heel wat soepeler dan die van RCA (Racing Club Aruba) naar Doetinchem. "Ik had wel een briefje van Aruba meegenomen, maar de KNVB nam daar geen genoegen mee omdat het wel een aanbeveling, maar geen overschrijvingsformulier was. De zaak moest worden geregeld via de NAVU, de Nederlandse Antillen Voetbal Unie, die op Curacao gevestigd is. Maar voordat alles rond was, was er erg veel tijd verstreken", weet Jan Boonstra, die de trage afwikkeling van zijn overschrijving mede wijt aan de rivaliteit en politieke ver-

schillen tussen Aruba en Curacao.

Tijdens zijn vijfjarige verblijf op Aruba heeft de Hengeloër ervaren dat "zijn" eiland wordt achtergesteld bij Curacao. "Curacao ligt nu eenmaal centraal, Aruba wordt achtergesteld. Daarom ook heeft Betico Croes de Arubanen opstandig gemaakt. Aruba heeft niet veel te vertellen, ondanks zijn belangrijke economie, die wordt gedragen door het toerisme en de olie- raffinaderijen.

VOOR

Ook op voetbalgebied ligt Curacao vóór op Aruba. Op Curacao is bijvoorbeeld een semiprofcompetitie, terwijl op Aruba uitsluitend op amateurbasis wordt gespeeld. Er dient zich echter een duidelijke kentering aan, meent Jan Boonstra. "Er is nu bijvoorbeeld nog een groot gebrek aan kader en er zijn ook geen opleidingen in het voetbal. Maar bij RCA zit nu een goede vent, Frans van Gastel, afkomstig uit Den Bosch. Hij heeft er allerlei zaken op poten gezet. Daarom én omdat de sfeer bij mijn vroegere club Bubali minder goed werd, ben ik lid geworden van RCA", meldt Boonstra, die vier jaar geleden met Bubali voor een "revolutie" zorgde door voor het eerst in de geschiedenis van de club het Arubaanse kampioenschap op te eisen.

Jan Boonstra, die op Aruba eerst de Pedagogische Academie afmaakte en daarna drie jaar voor de klas stond, heeft bij RCA aardig aan de weg kunnen timmeren, niet alleen op Arubaans en Antilliaans niveau, maar in het kader van het Concacaf-toernooi ook in andere delen van het Caribisch gebied, zoals in Brits Guyana tegen FC Pelé. Overigens waren de Arubanen daar behoorlijk in het nadeel omdat er werd gespeeld op gras, een gewas dat op het kurkdroge Aruba onbekend is. Als doelman van het Antilliaanse elftal speelde Jan Boonstra, die het niveau van de Arubaanse hoofdklasse vergelijkt met de eerste klasse amateurs in Nederland, onder andere tegen Haïti in het kader van de WK-voorronde. Haïti, in 1974 geplaatst voor de eindronde in West-Duitsland, won twee jaar later met 2-1 en 7-0 van de Nederlandse Antillen.

Nieuw bestuur

K.W. fonds

ORANJESTAD — Tijdens de laatst gehouden vergadering van het Koningin Wilhelmina Kankerfonds werd een nieuw bestuur gekozen dat uit de volgende dames is samengesteld: Voorzitster M Gonzalez-de Windt; vice-voorzitster J Guda-Hermelijn; 1e secretaresse L Fun-Balanco; 2e secretaresse G Nijdam-Wildschut; 1e penningmeesteres D Henriquez - Pabbruwen, 2e penningmeesteres S van Veen - Habibe en de commissarissen I van Blaricum, E Ponson, A Major, P Ecury, T Tromp, S Fun en A de Ruyter.

Nederland biedt onvoldoende tegenspel

Europees honkbalkampioenschap dreigt groot fiasco te worden

TRIEST — Het Europees honkbalkampioenschap in Triest dat voor de zestiende maal wordt gehouden, dreigt een groot fiasco te worden. Vooral door het zwakke en totaal onvoldoende tegenspel dat Nederland biedt in de best-of-five waarop dit toernooi was gebaseerd. De formule voor deze eindstrijd, die in Barcelona (1975) en in Haarlem (1977) zo succesvol bleek, biedt nu weinig mogelijkheden meer. De tweede ontmoeting, die Oranje speelde tegen Italië na het voortreffelijke verweer in het eerste duel, was van een dusdanige kwaliteit dat vele Nederlandse acties met boe-geroep van het — bijzonder chauvinistische — Italiaanse publiek werden begeleid. Zo slecht was het, ver onder de maat en daarmee is het spel van Oranje bescheiden gekwalificeerd.

"The day after the night before" toonde echter nergens meer sporen van de geweldige schade die toch moest zijn aangericht in de Nederlandse geleerden. In het hotel annex trainingskamp heerste volslagen rust. De morning-after pil had reeds gewerkt. Met andere woorden: de ploeg was vertrokken. Uitgewaaid. Niet naar een veld om te trachten via een harde training het gedeukte prestige wat op te vijzelen, om te trachten dat moreel dat door de zware nederlaag geleden moest hebben op peil te brengen, neen verre van dat. Men was gaan passagieren, inkopen doen in Triest..... Nederland op zijn smalst toonde weer eens zijn ware gelaat. Op een vraag van een van de — toevallig — aanwezige beursleiders waar spelers en hun begeleiders vertoefden, werd in vage bewoordingen en op zeer berustende toon verteld dat men naar de „stad" was. Blijkbaar was de nederlaag ingescaleerd en werd er niet erg aan getild. Straftreiningsen, die

iedere coach zou hebben opgelegd na het volkomen ongeïnteresseerde en zeer slechte spel van de tweede wedstrijd, waren blijkbaar niet eens ter sprake gekomen. De rustdag, na de tamelijk ongelukkig verloren eerste ontmoeting tegen de heersende kampioen, was ook al benut door een deel van de spelers om een tochtje te maken naar Venetië. Toch nog altijd een busreis van rond de 300 kilometer heen en terug in een voor Nederlandse begrippen aan het normaal hoge temperatuur van omstreeks de 30 graden.

Dat was dan de voorbereiding op het wellicht beslissende treffen tegen Italië, waarin sterwper Martin Ronnenbergh wel eens zou demonstreren hoe groot hij dan wel was. De Italiaanse slagploeg maakte hem echter snel erg klein en met hem de hele ploeg. Spelers als een Urbanus en Arnold Smith, die in de Nederlandse competitie zelden of nooit fouten maken, deden het nu in bijna alle standen. Een compleet circus werd opgevoerd, maar dan met slechte artiesten.

De ytemming was mat, vertelde de voormalige chef d'equipe, Jules de Pierre, ons. Begrijpelijk is dat. Maar van trainen was geen sprake. „Het is hier ook een dooie boel", vulde vice-president van de KNBSB, Gerard Voogd, aan. „Dan kun je beter wat gaan doen. En als de spelers niet meer tegen een dagje uit kunnen, dan lijkt het me beter te stoppen". Dat zou misschien de enige oplossing zijn. Praten helpt wel eens. Maar

harde training werkt veelal nog heilzamer. Wanneer een speler als Martin Ronnenbergh dag in dag uit laat merken dat hij „het wel even zal gaan maken" en dan op het moment dat hij op de heuvel staat volkomen faalt, erger blijkt, geeft totaal niet te begrijpen wat hij staat te doen, dan zal slechts een harde hand de wond genezen. Maar dat was er niet bij. De Oranje-ploeg was — op enkele uitzonderingen na — weer inkopen gaan doen. Dat is natuurlijk veel belangrijker. Sightseen in Triest. Daarvoor ben je er toch. Die kansen krijg je niet zo snel meer. Het honkballen is dan maar bijzaak.

We spraken nog even met twee jongens die gelukkig andere opvattingen hadden: Henny Jenken en Paul Smit. De jongens gingen zich even vertreden in het zeewater. Daarna weer terug. „Proberen de klap te boven te komen", zei Jenken die de schok nog niet had verwerkt. Paul Smit, wiens vader na afloop van het duel door de emotie overmand werd en een inzinking kreeg waardoor hij spoorlags naar het ziekenhuis moest worden vervoerd, evenals mevrouw Pels, de echtgenote van een bestuurslid van Amstel Tijgers, verklaarde: „Met mijn vader en mevrouw Pels gaat het gelukkig weer. We zullen er nu alles aan moeten doen om terug te komen. Dat kan niet anders, dat zijn we verplicht".

Hun houding was in ieder geval positief, getuigden nog van een wil om revanche te nemen. Zij zullen vermoedelijk niet de enigen geweest zijn, maar wanneer een ploegleiding zonder meer het — wellicht van tevoren geprogrammeerde — uitstapje goedkeurt, kun je eigenlijk niet veel meer verwachten. Nederland heeft zich er bij neergelegd dat het in dit toernooi een ondergeschikte rol zal moeten

spelen. Dat is een uiterst, kwalijk en hachelijk instelling. Het wordt hoog tijd dat ploegleider Bob an den Berg en coach Hamilton Richardson een andere methode gaan hanteren, anders zal dit Europese titeltoernooi voor Nederland de geschiedenis ingaan als het zwakste dat ooit is gespeeld.

Belgie heeft inmiddels beslag gelegd op de derde plaats door ook de tweede wedstrijd tegen Zweden in een overwinning om te zetten. Na een 9-3 achterstand wonnen de Belgen tenslotte toch met 13-11 na vier uur honkbal.

Fastnet Race

Doden maken weinig indruk

PLYMOUTH — De doden, die zijn gevallen bij de Fastnetzeilrace, blijken op de deelnemers weinig indruk te maken. In de jachtclub en de hotels hangt een gezellige sfeer van natafelen. „Dit hoort nu eenmaal bij ons leven", aldus een Engelse jachteigenaar. Niemand maakt zich er erg druk over dat de wedstrijd niet is afgelopen.

Veel deelnemers zijn inmiddels al vertrokken. Anderen wachten op betere tijden: In Plymouth slaat nu de regen toe. De opmerking van de Amerikaanse winnaar, Turner, dat kleine boten eigenlijk niet aan deze races mee zouden mogen doen, heeft vooral schippers van die schepen kwaad bloed gezet. De kleine schepen zijn in moeilijkheden gekomen, omdat ze Ierland niet meer konden rondren. De grotere waren er toen al voorbij, omdat ze sneller zijn. Met zeevaardigheid heeft dat niets te maken. Het is puur toeval dat de grote zeilschepen niet in het centrum van de storm terecht zijn gekomen, aldus schippers van kleinere schepen.

De meeste slachtoffers zijn gevallen op Britse zeilyachten. Volgens enkele Nederlandse deelnemers komt dat mede, omdat zij de race te veel hebben gezien als een uitje, waarop ze familie en bekenden meenamen. Gevolg: paniek aan boord toen het menens werd, met alle soms noodlottige gevolgen van dien. De Nederlandse torpedobootjager, Overijssel, heeft gistermorgen inmiddels twee doden en vijftien overlevenden in Plymouth aan wal gezet. De vlag aan boord hing halfstok.

WILLEMSTAD — Op de bovenste foto reikt commandeur Van der Lee de eerste prijs van de aanmoedigingswedstrijd uit aan marinier Uylenbroek van Savaneta. Op de andere foto de prijswinnaars bij het 200 meter geweer schieten: eerste werd marinier Hateboer (Parera); tweede korporaal Van Gorp (Savaneta) en derde de commandant van de marine basis Parera, overste H. W. van den Born.

Nederlands record 400m horden

ZUERICH — Harry Schulting van de atletiekvereniging PH uit Vught heeft woensdagavond tijdens de internationale atletiekwedstrijden in Zuerich het Nederlands record 400 meter horden gebracht op 48.71 seconden. Het oude record stond sinds afgelopen zaterdag op zijn naam. Schulting werd tweede achter de Amerikaan Quentin Wheeler, die een tijd van 48.59 seconden liet afdrukken.

Amerikaanse voetbal

NEW YORK — De uitslagen van de woensdagavond voor de Amerikaanse voetbalcompetitie gespeelde play-offs zijn: Tampa Bay Rowdies-Detroit Express 1-0; Chicago Sting-Fort Lau-

derdale Strikers 2-0; Vancouver Whitecaps-Dallas Tornado 3-2; Los Angeles Aztecs-Washington Diplomats 3-1; Tulsa Roughnecks-Minnesota Kicks 2-1.

Pitcher di Taiwan a tira 18 ponche

Korsou no por a gana e Chinesnan

WILLEMSTAD — E selekshon di senior league di Korsou, kampeon Latinoamerikano a keda elimina for di e kampeonato mundial ku ta tumando lugha na Gary Indiana, despues di a perde ku skor perta di 3-1 kontra e fuerte ekipo di Taiwan. Korsou a duna fuerte bataya pero nos muchanan no por a bini kla ku e lansamentunan di e pitcher di Taiwan kende tabatin un dominio absoluto di e partido, ponchando no menos ku diesocho pelotero lokal.

Korsou a anota e prome i uniko kareda di e partido den e entrada inisial, despues di ku Hensley Schoop a konekta e uniko inparabel kontra di e pitcher Taiwanese. E ekipo di Korsou a habri e partido ku su estelar Rudson Roberto riba montikulo, kende a regala kuater base por bola sigi, permitiendone e prome kareda pa Taiwan. E dos otro karedanan di Taiwan a drenta den e siguiente entrada. Rudson a risibi relevo di Hugo Daou kende a logra di domina e batera di Taiwan pa restu di e partido. E batera Taiwanese a logra di konekta unikamente sinku hit apesar di e deskontrol ku e estelar a habri e partido, esaki ta muestra di e efektividad ku e

relevista Daou tabata hasi su lansamentunan. Faktor prinsipal den e derota tabata e pitcher di Taiwan kende tabata demasiado fuerte pa nos bateador. Mirando ku ta di prome biaha den historia ku un ekipo di beisbòl di Korsou ta yega dje leu ei mester duna nos muchanan tur klase di elogio ku e resultado logra. Lo tabata sigur muchu mas agradabel si e selekshon lokal representante di henter Latinoamerika a logra un di e puestonan di honor, pero e meta aki lastimamente no a wordu logra. Un aktuashon di tur manera satisfaktorio. Ki dia e selekshon lo yega Korsou ainda no ta konosi.

VS en Rusland ongeslagen

SAO PAULO — Bij de wereldkampioenschappen basketbal voor junioren handhaafden de Sovjet-Unie en de Verenigde Staten hun ongeslagen record. De Russen versloegen Canada met 91-72. De Amerikanen ontdekten zich van Australië met 98-67. Ook de Joegoslaven spelen een vooraanstaande rol.

Apertura kampeonato di futbòl amateur

WILLEMSTAD — E inaugurashon di e kampeonato di FEDEFK ku tabata programa pa dia 3 di augustus ultimo i ku a keda suspende pa motibu di e weganan di Reino, awor lo tuma lugha di 21 di augustus proksimo den e stadion di Sentro Deportivo Korsou ku animashon di e banda Babalu Eddy Mar salsa i sabor, pa mitar di nuebe en punto. Un suplika ta bai na tur e ekiponan afilia na Fedefak pa nan ta presente mas tarda 7or pa asina prepara pa e desfile ku lo tuma lugha prome ku e partido inisial, ku lo bai entre centro deportivo Porta Blanca i centro deportivo Sta. Rosa ku lo ta valido tantu p'e final di "Copa Amistad" komo p'e kampeonato 1979. Fedefak kera rekorda tur e klubnan pa nan bini ku nan madrina i bandera. Lo tin un premio pa e prome hungador amateur ku hinka e prome gol den Sentro Deportivo Korsou. Tambe Fedefak ta rekorda tur e klubnan pa nan ta kompletamente uniforme, pa risibi un bala manera a keda priminti den un di e reunianan.

Kampeonato di CuVoBo

Xaverianen a bataya hopi kontra Sithoc

WILLEMSTAD — Ayera e kampeonato di vòlibòl lokal a kontinua den e koliseo kubri di Sentro Deportivo Korsou na Griefvengat ku kuater enkuentro ku a duna e siguiente resultado. Den kategoria femenino klase A, The Bees no tabatin niun klase di problema ku Troepiaal i a derotanan 2-0 e parsialnan tabata 15-0 i 15-6. E resultado di e diferente setnan ta demonstra e klase di superioridat ku The Bees

tabatin riba su kontrinkante. Amstel Volley Masters den e mesun kategoria aki a derota Smit International 2-0, setnan 15-4 i 15-10.

Den e dos enkuentronan di kategoria superior femenino i maskulino tabatin fuerte bataya entre: Green Socks i Flying Six i Sithoc Mensing Strada kontra di e benhaminan di Xaverianen.

Green Socks finalmente a derota Flying Six 3-2 den un bon partido, e resultado di e diferente setnan tabata: 15-11; 15-12; 7-15; 13-15 i 16-14. Un partido na un nivel hopi akseptabel. Sithoc tabatin hopi dolor di kabes ku e hoben ekipo di Xaverianen ku nan a derota finalmente ku skor di 3-2. E parsialnan tabata 15-8; 7-15; 6-15; 19-17 i 15-8. Sithoc sin duda mester a hunga vòlibòl pa por a resisti i gana.

E kampeonato ta kontinua djadumingu awor riba kanchanan di club Douane na Mortiersweg, kuminsando for di 7or.

Reorganisashon di basketbòl lokal

WILLEMSTAD — Djamars ultimo tabatin un reunion general di CuBaFe, na kual kasi tur e klubnan miembro di e organisashon tabata presente. E reunion a yega na varios desishon hopi importante, manera entre otro: Tur e komishonan di CuBaFe a keda instala; komishon di kaha; di kastigu; di protesta i komishon di apelashon. Tambe a keda stipula un reglamentu di kastigu ku ta drenta na vigor e prome dia di kampeonato, ku ta djadumingu awor 19 di augustus. Den e reglamentu aki varios aktonan sensurabel ta wordu menshona, ku e kastigunan ku ta kuadra ku nan. E reglamentu aki ta yuda trese e disiplina, ordu, deportivismo i protekshon di tur hende (especial e arbitronan) involvi ku e wegadi di basketbòl. Un ehempel di lokal tin stipula den e reglamentu ta lo siguiente: ku si un hungador of coach lesioná un arbitro, su kastigu lo ta entre otro: ekspulsashon komo miembro di CuBaFe. Otro punto ku a wordu stipula den e reunion ta, ku p'e kampeonato benidero e sistema di karnet i tambe esun di karta di entrada lo ser apliká. Ningun persona fuera di prensa, no por presensha partidonan di basketbòl organisá pa CuBaFe, sin un karchi di entrada ò e karta di entrada di CuBaFe. Djasabra awor pa 10'or di mainta lo kuminsa ku e kurso di oficiales. E kurso lo ta na enkargo di e komishon di oficiales bou di direkshon di Oscar Day, arbitro internashonal. CuBaFe ta spera ku no unikamente hendenan hoben, sino tambe e "Old Timersnan" lo ta dispuesto pa sigi e kurso i asina yuda drecha e kuerno di arbitro. Riba nivel di CuBaFe (Korsou só) i riba nivel di NABFE (huntu ku Aruba) lo bai inisia e organisashon di mini-basket mui pronto. E apertura di e kampeonato lokal djadumingu awor lo kuminsa ku un desfile pa mitar di ocho, na kual kada team lo partisipa ku seis persona di kada kategoria. Despues pa mitar di nuebe lo tin e prome enkuentro valido pa e kampeonato lokal entre e dos rivalnan di tur tempu: e kampeonan maskulino Sithoc kontra e subkampeonnan Olympic.

Pa e weganan kontra e ekipo

Hulandes Frisol ku ta na Korsou e luna aki CuBaFe tin plania pa awe un enkuentro kontra di Olympic reforsá ku ta tuma lugha mitar di nuebe den Sentro Deportivo Korsou. Dianan 22, 24 i 26 Frisol lo enfrenta un ekipo di estreyas.

Dia 26 e wegadi tuma lugha riba e kancha di St. Thomas College. Tur e sobra enkuentronan lo ta riba e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou.

Dames bridge Asiento

WILLEMSTAD — De uitslag van de op dinsdag gespeelde wedstrijden was als volgt: 1/2. dames Craane-V.d. Jagt/Ophey-Kanaar 60.00%; 3.dames Crijns-Kleinschmidt 58.10%; 4.Nebbeling-Geenen 55.56%; 5.Quast-Van Meijeren 54.76%; 6.dames Moné-Duivenbode 53.81%; 7.dames Holla-V.d. Plank 52.86%. De overige paren scoorden beneden de 50%.

Capablanca ta organisa:

Tradishonal enkuentro Otrabanda vs Punda

WILLEMSTAD — Despues di algun siman di sosiegu p'e kabesnan, awe noch aktividatnan di ajedres ta kuminsa atrobe den e sentro di ajedres di Capablanca na Plantersrust, ku e ya tradishonal enkuentro entre "OTRABANDA" i "PUNDA".

E "Otrabandistanan" ku ya pa años tabata domina e "muchanan di Punda" ku fasilitad, a mira kon poko-poko Punda a bai kresyendo ku hungadonan manera Sewrajsing, Jimmy Izijk, Gino Mirza i Boy de Windt, pa den e dos añanan ku a pasa supera Otrabanda. Ta pesei pa awe noch Otrabanda a buska Harold Berkemeyer, Ton Margaritha i Nadia Waal pa reforsa nan team, mientras nan a prepara Jan Sinnema pa enfrenta e hungado fuerte ku Punda a haña for di Aruba, Carlos Brunk. Te ayera noch Otrabanda tabata favorito 2 pa 1 pa gana e enkuentro die aña

aki, ku lo bai den dos buelta. E line-upnan pa awe noch ta komo siguiente:

OTRABANDA: PUNDA Tablero nr. 1 Charles Fernan (Capt.); 2. Gerard Chin-A-Lien vs Jimmy Izijk; 3. Ormalio Meriën vs Gino Mirza; Meinart Swart vs Boy de Windt; 5. Sjarombu La Paz vs Rolando Martina; Boy Plaatje vs Alrun Tokaay; 7. Jan Sinnema vs Carlos Brunk; 8. Harold Berkemeyer vs Guillermo Balentien; 9. Ton Margaritha vs Roberto Garcia; 10 Nadia Waal vs Johnny de Windt; 11 Ivan Thomas vs Tené Cardilia; 12 Erwin Pieters vs John Krolis.

Djabierne dia 24 di e luna aki lo hunga e di dos buelta. Animadonan, silensioso, ta bon-bini pa presensia e desplegio di forza mental den un ambiente deportivo i trankil na e sentro di ajedres Capablanca na Plantersrust.

English Companion

Clark Jansen: je kunt niet met lege handen aankomen

WILLEMSTAD. — "Als je hier niets bereikt hebt, kun je daar ook niets bereiken". Aan het woord is Clark Jansen, voorzitter van de Stichting Welzijnsbevordering Antillianen (SWA) te Rotterdam. De heer Jansen is, behalve voorzitter van genoemde stichting, ook lid van de vaste commissie voor Landelijke organisatie in oprichting. In een gesprek met de Amigoe vertelt hij het één en ander over deze organisaties.

De Antilliaanse stichtingen die we op het ogenblik in Nederland hebben functioneren slecht, erg slecht. Ons doel is niet afgestemd op de behoeften. We werken langs elkaar heen. De ideeën kunnen niet behoorlijk worden geprofileerd, alles blijft op langere termijn, op langere baan en we konden ook niet tot in details gaan met de ideeën. Er waren veel problemen rond de stichtingen. Op een gegeven moment waren de stichtingen ook niet in staat de Antilliaan in zijn problemen te helpen. De stichting had steeds een verwijsfunctie. Daadwerkelijk helpen kwam er niet van terecht. Wij hebben een verwijsfunctie: worden steeds in werkgroepen geplaatst, mond-dood gemaakt, wij zijn nooit bezig met concrete dingen; we komen er niet aan toe, steeds op de persoonlijke toer: wie een goed bestuur vormt en wie niet, iedereen streeft ernaar "the man on the top" te spreken.

YETE
In elk van die stichting heb je voortdurend een bestuurlijke yete met de functionarissen en omgekeerd is het ook het geval. Er is veel gebeurd wat ertoe heeft geleid dat we met een landelijke stichting zijn gekomen die van bovenaf opereert, de LSWA die ook bedoemd was te mislukken.

Nu met de tweede opzet zijn we in de fase beland dat we zelf hebben besloten een landelijke organisatie op te richten met zeer goede doelstellingen. In deze situatie is het de bedoeling dat de stichting een overkoepelend orgaan wordt, die zich dus over alle stichtingen uitspreidt. Om zover te kunnen komen en om ons op dezelfde lijn te bevinden hebben we minstens een jaar gediscussieerd. Deze maand benoemen we een projectleider.

Het doel van de projectleider is een matrixorganisatie op te richten. Een matrixorganisatie is een organisatie waarbij alle lijnen, zowel werklijnen als deskundigheidslijnen, door elkaar heen lopen. Dit geheel wordt door een congres overkoepeld. Het congres valt dan een oordeel over de handelingen van de organisatie: wat goed en wat fout was. Op dat moment krijg je dat er teruggekoppeld wordt: op basis van het congres wordt dan bepaald waar er goed en waar er fout is gehandeld. Dit is het eerste gedeelte.

Het tweede gedeelte is dat wij deskundigheid in de landelijke groep willen opnemen. De landelijke groep zal gaan beschikken over deskundige functionarissen die de verschillende stichtingen zullen gaan "coachen". Waar de gebreken groot zijn coördineren de deskundigen het zodanig dat zij de stichting helpen.

Problemen zullen worden samen gebundeld. Er wordt onderzocht wat met de problemen gedaan kan worden zodat ze niet gewoon papieren cijfers blijven: het moeten geen gewijze nota's blijven. Er moet bewezen worden of deze welzijnsstichtingen bestaansrecht hebben of niet. Als zij geen bestaansrecht hebben ze hebben dan moeten we voor de gevolgen opdraaien en deze stichtingen opdoeken anders houden we de Antillianen gewoon dom (bobo) hier in Nederland.

Ik denk niet dat wij een verlengstuk moeten zijn van het regeringsbeleid. Wij moeten een welzijnsstichting zijn die zich bezig houdt met het welzijnsbeleid van de Antillianen in Nederland. Dan belanden we in de fase waar we zeggen: oké deze organisaties worden in een landelijke organisatie bijeengebracht. Als zo'n organisatie er eenmaal inzit gaan we bekijken wat we ermee gaan doen, wat we eruit kunnen halen om mee te werken. Door het nemen van al deze handelingen hopen we tot concrete dingen te komen.

Wordt er iets gedaan voor de Antillianen die hier op de Antillen zitten met plannen om naar Nederland te gaan? Dat is ook een punt dat in de landelijke organisatie ter sprake zal komen. Het beurzenbeleid zal ter sprake komen, opvang van een bursaal en opvang van een Antilliaan die zelfstandig naar Nederland gaat om er te werken en/of op eigen kosten te studeren. De opvang die wij niet zullen behartigen, dat is die van Antillianen die een zogenaamde "wilde vlucht" ondernemen. Dat is die groep die op de bonnefooi naar Nederland gaat: pas wanneer ze in Nederland aankomen dan zien ze wel verder.

Dit zo in het wilde weg naar Nederland gaan willen we beslist ook niet propageren, want je stelt deze Antillianen zo erg teleur, je kunt ze geen werk aanbieden, je kunt ze geen huis aanbieden, je kunt ze geen opleiding aanbieden. Dit alles is in handen van de (Nederlandse) regering zelf. Het enige waar je ze mee kunt helpen, en dan ook maar tijdelijk, is met

Landelijke Antilliaanse organisatie in Nederland geen verlengstuk van het regeringsbeleid

bijstand. Maar wat bereikt je daarmee? Niets. De persoon in kwestie wordt dan een willig werktuig van de gemeente omdat hij dan afhankelijk is van de gemeente en dat vindt niemand prettig.

Wij hebben plannen om een gesprek aan te vragen met de Antilliaanse regering om te praten over de opzet van een vacature bank in Nederland. In zo'n vacaturebank verzamel je alle deskundigheid die er in Nederland beschikbaar is. Een onderneming bijvoorbeeld die de een of andere deskundige kracht nodig heeft kan de organisatie benaderen om te zien wat er bij de vacaturebank beschikbaar is.

Wij van de organisatie benaderen dan de persoon die bij de vacaturebank staat ingeschreven en verwijzen hem/haar naar de onderneming die naar de bepaalde kracht zoekt. Zo kun je de in Nederland aanwezig deskundigheid iets meer profileren. Het wordt dan makkelijker voor iedereen en je hebt dan zo ook een beter overzicht.

Wij kunnen ons dan ook beschikbaar stellen bij bemiddeling om een baan te krijgen voor degenen die bijvoorbeeld zelfstandig hebben gestudeerd en nu naar werk zoeken. Dit bemiddelen bij het vinden van een baan is in de meeste gevallen in Nederland een lijdensweg.

Dit, vanwege de communicatie. We kunnen dan iemand aanstellen die zich speciaal met deze dingen bezig houdt. Dit is ook één van de stappen waar wij veel vaart achter willen zetten.

Hebben jullie officiële erkenning door de Nederlandse overheid? Ja, die erkenning hadden we als apart staande organisatie al.

Nou hebben we van de Nederlandse overheid een projectleider gekregen die de definitieve opzet van de

organisatie zal afronden zoals wij dat willen, niet naar de zin van de Nederlandse regering dus, maar zoals wij het willen zien: een democratische organisatie waarbij de bestuursleden worden gekozen van de basis af en waarbij de functionarissen van de organisatie ook een afgevaardigde kiezen.

Het zal ook een organisatie waarbij de verschillende deskundige commissies zullen vergaderen om een algemeen beleid vast te stellen: Geen vriendjespolitiek van: ik ken jou en omdat ik jou ken help ik jou etc. Nee, als je capabel bent kom je in aanmerking en anders niet. Als je niet capabel bent voor de hogere functie die je misschien had gewild dan zul je moeten accepteren dat je ergens anders in de organisatie wordt geplaatst, zolang dat maar in het belang van de organisatie is. Persoonlijk streven moet hier gewoon worden weggedacht. Men moet zich richten op het streven van de organisatie.

De verschillende stichtingen hebben geaccepteerd ons het volledige mandaat te geven om te werken voor de opzet van een kant en klare organisatie, waar zij gewoon ja tegen zullen moeten zeggen. Het zal een organisatie moeten worden waarin men zich zelf op een democratische manier zal moeten kunnen vinden. Wij mogen elkaar niet negeren.

PROBLEEM
Hoe staan jullie tegenover het besluit van het ministerie van CRM om geen opvangcentra meer te openen?

Dat is een verschillend idee. Je beslist op een bepaald moment dat de opvangcentra worden gesloten.

Hebben jullie daarin iets te zeggen? Nee niemand. Dat is een aangelegenheid van de

(Nederlandse) regering. Het opvangcentrum is ook zelfstandig opgericht (buiten ons om). Je moet je, dacht ik, ook afvragen of wat de regering gedaan heeft (opvangcentrum openen) goed is. Je moet jezelf afvragen of dat opvangcentrum goed functioneert.

Het functioneert niet op de juiste manier. De mensen die in zo'n opvangcentrum komen dat zijn degenen die wanneer ze hier horen dat er in Nederland opvangcentra zijn, direct denken dat alles geregeld is (en dat ze meteen kunnen vertrekken). Maar de moeilijkheden waarmee ze zich in Nederland geconfronteerd zien, zijn meestal meer en groter dan hier. Als je nou denkt dat 150 gulden per week je problemen kan verlichten, nou dan leef in zo'n opvangcentrum met vijftig man op een kamer. Ik denk niet dat dit een oplossing is. D'r zijn op dit ogenblik mensen die al meer dan tweenenhalf jaar in een opvangcentrum zitten zonder dat ze een huis kunnen vinden. Want vergeet niet: de Hollanders hebben zelf ook problemen om een huis te vinden. Ze hebben zelf ook problemen om werk te vinden. Nou kom jij aan omdat je hebt gehoord dat er opvangcentra zijn.

GELUKKIG
De opvangcentra zijn geopend voor de Surinamers die vóór en na de onafhankelijkheid naar Nederland zijn gevlucht omdat ze dachten dat na de onafhankelijkheid het land een chaos zou worden: dat er vecht- en moordpartijen zouden uitbreken. Je zou ze een soort politieke vluchtelingen kunnen noemen. Maar niet de Antillianen. We kennen veel van deze Antillianen: ze hebben een goed huis, alles om zich heen. Maar toch verkopen ze alles, nemen ontslag en vertrekken naar Nederland. Kun je met lege handen naar Nederland vertrekken?

Om deze Antillianen te beschermen, ben ik blij dat ze die opvangcentra gesloten hebben. Gelukkig dat ze d'r mee opgehouden zijn. Begrijp je wat ik bedoel? Als je naar een land emigreert, oké dat is je volste recht. Maar je moet er wel voor zorgen dat op het moment dat je gaat emigreren, je van A tot Z geregeld hebt. Je kunt niet met lege handen aankomen en maar aannemen dat de Nederlandse

regering of de Antilliaanse organisatie je helpt. Deze organisatie kan je nergens mee helpen en de Nederlandse regering ook niet want de Nederlandse regering heeft zelf problemen met zijn eigen mensen.

CAMPAGNE
Daarom is het belangrijk dat jullie ook hier op de Antillen komen werken.

Ja, zondermeer. Wat wij moeten doen is wat gevormachtigd minister Maduro ook al wilde doen. Ik weet niet hoever hij ermee is. Wij moeten hier een voorlichtingscampagne op touw zetten, waarin we de mensen wijzen op de stappen die ze nemen. Je kunt niet zomaar in het wilde weg in het vliegtuig stappen en naar Nederland vertrekken. Er zijn tegenwoordig twee groepen van Antillianen die naar Nederland vertrekken. Dit zeg ik heel voorzichtig. Je had in die tijd een kwalitatieve groep: deze groep had een behoorlijke schoolopleiding, een behoorlijke uitgangspositie, zij wist precies wat ze wilde. Ze ging naar Nederland, prodileerde zichzelf en kwam terug. Het was een afgerond geheel.

Maar je hebt ook de Antilliaan die niet tot de kwalitatieve maar tot de kwantitatieve groep behoort. Je begrijpt zelf wel dat degenen die de kwantitatieve groep vormen niet van het beste soort zijn. Ik zeg dit, hoewel je mensen niet in groepen mag verdelen. Als je hier niets bereikt hebt, kun je daar ook niets bereiken. Het probleem ben jij zelf.....

Een flits heeft een lading van 100.000 ampère

Bliksem zoekt minste weerstand

Mag onweer dan door weerkeners een onberekenbaar natuurgeweld genoemd worden, de mogelijk nadelige gevolgen van het op zich boeiende schouwspel zijn wel degelijk berekenbaar. Een „eenvoudige” blikseminslag, die in een flits zo'n honderdduizend ampere door een huis laat razen, kan een aardige prent opleveren voor fotografen, de ramp is voor de betrokkenen niet te overzien.

De lading, met een capaciteit om een stand ter grootte van Eindhoven een jaar lang van stroom te voorzien, is voortdurend op zoek naar een punt dat bij ontlading de minste weerstand biedt. Het is een fabel dat de bliksem daarvoor alleen hooggelegen punten opzoekt. Alles wat makkelijk bereikbaar is wordt slachtoffer van de gigantische stroomstoot.

ANTENNE
Een antenne op een dak kan zo'n bliksemvanger zijn. En om de ongetwijfeld uiterst vervelende gevolgen van een inslag te beperken wordt algemeen aangeraden om bij onweer televisietoestellen te ontkoppelen van de antenne. Dat geldt ook voor geluidsapparatuur, die op de antenne is aangesloten. Dat wil zeker niet zeggen dat daarmee alle gevaar voor de gevolgen van een inslag verdwenen zijn. "Kortom alles wat op een gemakkelijke manier stroom kan geleiden is een prooi voor bliksem. Daarom wordt koper, waar stroom zo gezegd doorvliegt, vaak gebruikt als materiaal voor bliksemafleiders. Dat het niet altijd wordt toegepast komt

door het simpele feit dat koper peperduur is. Met als gevolg dat in de handel in dit soort installaties het dure koper veelal achterwege blijft en een toevlucht wordt gezocht tot goedkoper materiaal, dat

VRIJDAG 17 AUGUSTUS 1979

WAPA

AMIGOE-WEEKENDBIJLAGE

Voor een goed resultaat gebruikt U natuurlijk

Libby's Libby's Libby's

Spice cake

Benodigd:

1 cup boter of margarine
1/2 cup bruine suiker
1/2 cup witte suiker
2 eieren
1 cup bloem
1/4 cup maizena
wat zout
1 theelepel baking soda
1 theelepel kaneel
1/4 theelepel gemalen kruidnagelen
1/4 theelepel gemalen zoete peper
1/2 theelepel nootmuskaat
1/2 theelepel mace (foelie)
2/3 cup melk
1 theelepel amandel essence

Recept van Bunchi Römer

Oven: 350
Tijd: ong. 1 uur

Bereidingswijze:
1. Klop de boter of margarine met de suiker.
2. Voeg er één voor één de eieren aan toe. Na elke toevoeging goed kloppen.
3. Vermeng de droge ingrediënten met elkaar.
4. Voeg ze daarna om en om met de melk, vermengd met de essence, bij de geklopte boter.
5. Bak de cake in een beboterde vorm in de voorverwarmde oven gaar.
6. Pas de "priktest" toe, om te zien of de cake gaar is en laat de cake na verloop van de baktijd afgedekt afkoelen.

Een bliksemflits, mooi om te zien, maar vernietigend voor het „slachtoffer”

onvoldoende soelaas biedt

AUTO

Voor wat betreft auto's, en vliegtuigen, die de bliksem op zoek naar een „stroomafnemer” niet uit de weg gaat, is er weinig gevaar te duchten. Een auto bijvoorbeeld is namelijk een „kooi van Faraday”, genoemd naar de wetenschapper Faraday, die stelde dat zij van goed geleidend materiaal zijn voor het bewerkstelligen van de zogenaamde elektrostatische elektromagnetische afscherming. En mocht bijvoorbeeld een auto toch een tik hebben gehad van de bliksem, dan kan de bestuurder het beste (zacht) contact zoeken, met een lantaarnpaal, die als „aarde” kan dienen. Zo niet dan is de bestuurder „wede” bij het uitstappen, met al de onprettige gevolgen vanden.

domus

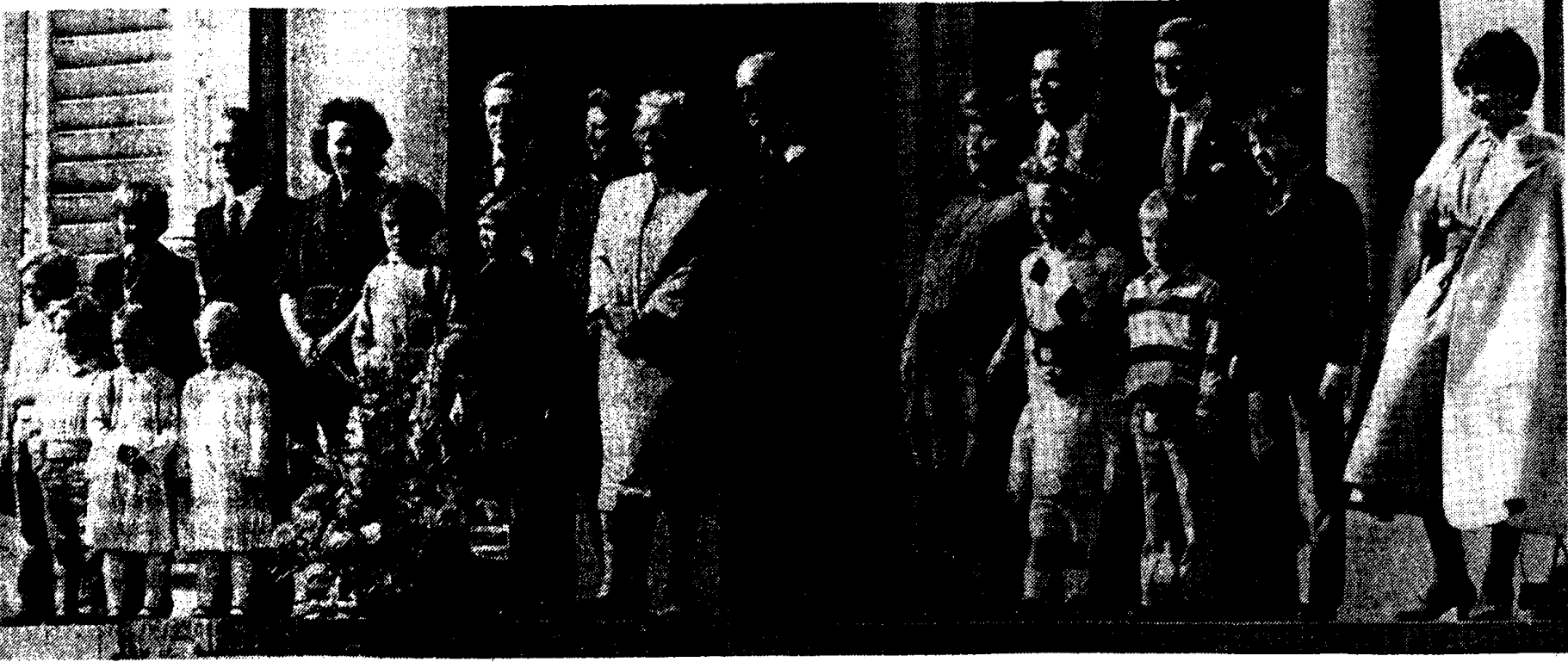
Voor Fins kristal

Handelskade 8
Telefoon 12741

La Bonanza
Otrobanda

KEROSENE LAMPEN
GASLAMPEN
FLUORESENTE LAMPEN

Door onze correspondent Jan Schinkelshoek

en kinderen vielen ook de kinderen van Margriet en Pieter af.

Maar de koningin, het hoofd van de Oranjes, wilde naar verluidt in politiek Den Haag totaal niets weten van een regeling waarbij één of meer prinsjes buiten boord vielen en haar kleinkinderen in A- en B-prinsjes zouden worden opgedield. Zij vreesde dat prinsjes die niet officieel lid van het koninklijk huis zouden worden aan buitenlandse hoven niet als volwaardig geaccepteerd zouden worden.

VERANTWOORDELIJKEHEID

De vaststelling van de omvang het koninklijk huis was met name na de mogelijkheden rond het huwelijk van prinses Irene (1964) en het Lockheed-schandaal (1976) waarbij prins Bernhard was betrokken, hard nodig met het oog op de verantwoordelijkheid van de ministers voor het doen en laten van het koninkshuis. Voor welke Oranjes was de regering in het parlement aansprakelijk? Hoe kleiner de kring, des te minder „ongelukken” zouden er kunnen gebeuren. Maar het kabinet-Van Agt zwichtte voor de aandrang van de koningin en kwam een paar weken geleden met een regeling waarbij alle Oranjes - en hun echtgenoten - die geen afstand hebben gedaan van het recht van troonsopvolging tot lid van het koninklijk huis werden verklaard. Tussen de kinderen van Beatrix en de kinderen van Margriet was geen verschil. Maar door de privileges van het koninkrijk huis te beperken tot een kleine kring komt er langs een omweg nu toch een opsplitsing in meer en minder bevoorrechte Oranjes, in A- en B-prinsjes.

KODELA

Mi n' ta hende ku sa kere den nium sort i web'i gai; ma den ultimo simannan ta tur dia ta pasando kos ku ta ponemi pensa kon Korsou ta bolbe bai den tempu di mi bisawela ku mester a lanta marduga waya karbon pa kushiná anto asina solo baha e ta prepará su pida bela koma n' ta 'tin kerozin.

Ironia di bida porfin pasó defuntu bisawela ku hopi anochi a kontanos kuantu bes mester a kana ora largu pa bai roga bendita shon pida kandela... Ta un puru koincidensia ku su nomber ta 'a Kodela.

OPI (Aug. '79) Organisaashon Planifikashon Independensia

Verworpen vaderland

In de komende weken brengt de Amigoe in Napa exclusief een serie voorgepublicaties uit het posthuum verschijnende werk "Verworpen Vaderland" van Rene de Rooy. Uitgeverij Meulenhoff bij wie deze memoires van Rene de Rooy binnenkort verschijnen, kondigt het werk aan als de afrekening van een Surinamer met zijn vaderland. Inderdaad is de openhartigheid waarmee Rene de Rooy zijn vaderland de spiegel voorhoudt, ongekend in de Caribische literatuur. Daarnaast valt vooral op hoe kwetsbaar Rene de Rooy zich opstelt als hij vertelt van zijn ontwikkeling van jongen tot man.

Het viel hem moeilijk zijn innerlijke zuiverheid te bewaren in een maatschappij die alleen kan trappen op zuiverheid. "Verworpen vaderland" is niet alleen een zweepsleg voor Suriname, het bevat ook een loflied op de gelukkige jaren in de Antillen. De omgang met schrijvers als Cola Debrot, Pierre Lauffer, Jules de Palm en Luc Tournier bleek richting gegeven te hebben aan de ontvankelijkheid Rene de Rooy.

"Verworpen vaderland" heeft de vorm van een drieluik. Het eerste deel bevat de jeugdhervormingen aan Suriname, in het tweede deel beschrijft Rene de Rooy zijn Caracaose jaren en in het derde deel reikt hij af met Suriname: terug in het vaderland ontdekt Rene de Rooy dat de roep om een eigen identiteit misbruikt wordt omdat er in Suriname slechts één waarde is die telt; het eigen belang.

"Verworpen vaderland" schreef Rene de Rooy nadat hij Suriname de rug toegekeerd had en hij zich in Mexico vestigde. Het werk is van belang omdat het een stuk geschiedschrijving bevat over de periode rond de tweede wereldoorlog die voor de culturele ontwikkeling van Curacao buitengewoon belangrijk was. Pas nu ontstaat daar een actieve belangstelling voor. Luc Tournier en Charles Corsen hebben zich in de Amigoe uitvoerig over die jaren uitgelaten.

Jules de Palm heeft een prachtige heruitgave verzorgd van de liedjes van Julio Perrenal, waarbij hij veel informatie geeft. Rene de Rooy voegt met "Verworpen vaderland" zijn visie op die tijd toe. Zelf speelde hij een actieve rol, onder andere als mede-oprichter van het tijdschrift "Simadan". Nog om een andere reden is "Verworpen vaderland" belangrijk. Dat is merkwaardig genoeg haar actualiteitswaarde. Het is tegenwoordig mode om over identiteit te praten. "Verworpen vaderland" toont aan dat die eigenheid waarover nu gepraat wordt als over iets dat men moet zoeken, in het oeuvre van schrijvers als Cola Debrot, Charles Corsen, Tip Marugg, Pierre Lauffer en Jules de Palm allang vorm gekregen had. Hij doet dat door te stellen dat de identiteit van de Caribische mens te midden van de raciale en culturele verscheidenheid alleen maar kan liggen in de absolute integriteit van het individu.

Zelfontplooiing is volgens hem het hoogste wat een mens kan bereiken en denken in categorieën staat die zelfontplooiing in de weg. Curacao bleek hem die kans op zelfontplooiing te bieden, terwijl Suriname het individu verstikt. Heel veel problemen die Rene de Rooy in "Verworpen vaderland" aansnijdt, zijn nog steeds onopgelost. Sommige zijn zelfs verheugd. De visie van Rene de Rooy is daarom van belang. Dat heeft uitgeverij Meulenhoff gezien, ze gelooft daarom in het succes van het werk. De Amigoe wil daar haar steentje toe bijdragen via gedeeltelijke publicatie "Verworpen Vaderland" te introduceren.

Door B. Jos de Roo

DE BESTE WIJZE om ervan te genezen en zich te ontdoen van het vaderland - de moeder aller kwalen -- is niet, niet, al hoor je het dan niet Juan, zoals jij beweert, hoor het te verkopen of te verraden. Niets zou gemakkelijker zijn dan ergens op een schuttink een bordje te plaatsen met de woorden:

"Land te koop"

en dan rustig te wachten op imperialistische, kapitalistische of andere landhongerige elementen, die er een appel of een ei voor zouden willen bieden. Maar ik verkoop het vaderland niet; niet voor een bord met linzen- of pindasop en niet voor dertig zilverlingen; niet aan barbaren of byzantijnen; niet aan Britten of buitenlanders; niet aan hindoes of mohammedanen; noch aan negers of Nederlanders; noch

minder aan kreolen die het toch nimmer zullen kunnen bezitten en bewerken.

Ik zou het weg kunnen schenken aan indianen of desnoods Indonesiers, of nog liever, eigenlijk nog het liefst, aan kinderen wier ogen nog niet verduisterd werden door de eerste verziekelijking.

Maar het verraden, het met de elfde munt terug betalen, zou ik nooit kunnen.

Want het vaderland heeft mij verraden: het heeft mijn eerste liefde geroofd en gedood, omdat deze te hoog en onaantastbaar was voor zijn bezoedeling; het vaderland heeft mijzelf bedreigd en belasterd; het vaderland heeft mij tenslotte een dolkstoot in de rug toegebracht. Daarom moet ik mij nu vereren. Ik moet mij wreken op dit

door René de Rooy

In "Verworpen vaderland" beschrijft de Surinaams-Antillaanse auteur René de Rooy (1917-'74) zijn leven. In het eerste deel behandelt hij zijn jeugd in Suriname, in het tweede deel de gelukkige Curacaose jaren en in het slot zijn terugkerende terugkeer naar Suriname. "Verworpen vaderland" verschijnt bij Uitgeverij Meulenhoff. Exclusief voor de Amigoe vandaag een fragment uit het eerste deel.

trouweloze, op dit perfide derland, dat een vaderland der erbarmen is gebleden, zoek echter niet de zoetheid van de wraak, want mij kan slechts bitter smaken: bitter wormwood and as salt as pain.

Maar ik wreek mij op het vaderland, omdat ik besef dat mij zal antwoorden met de lijke haat die het eigen is: een haat die mij elke pas tot rugkeer zal afsnijden!

Hier, aan de hoogste oever van Chapala verbrand ik mijn schepen en in de rosse gloed de hemel zie ik de schim van Herman Cortes zich afwenden van de kusten van Yucatan en volvere.

Privileges Oranjehuis onder het mes

DEN HAAG — De Nederlandse regering is van plan wat te gaan wieden in de talrijke privileges die het Oranjehuis vaak van oudsher bezit.

Premier Van Agt en minister Wiegels van binnenlandse zaken hebben enkele weken geleden aan de Tweede Kamer laten weten dat sommige voorrechten van het koninklijk huis uit de tijd zijn en geschrapt, aangepast of beperkt moeten worden. „In beginsel bestaat er naar ons oordeel geen aanleiding meer leden van het koninklijk huis anders te behandelen dan elke andere burger", schreven de bewindslieden. „Slechts indien daarvoor in verband met het functioneren van het koningschap nog een bijzondere aanleiding bestaat, kan er reden zijn voor speciale regelingen voor leden van het koninklijk huis".

Ingezonden Het belletje van Pavlov?

In de Napa's van 6 en 13 juli verscheen een „kritische beschouwing" van het rapport Weitenberg door Drs W. Blankert, een beschouwing die gespeend is van alle objectiviteit. En objectiviteit mag toch wel verwacht worden van een akademisch geschoold persoon...

Blankert's bespreking kenmerkt zich in het zich afzetten tegen „Het Kapitaal", dat zo te lezen overal op de loer ligt, klaar om toe te slaan met Weitenberg in de hand. Dit schrikbeeld domineert het denken van Blankert zo sterk, dat alle objectiviteit en nuchter denk- en leesvermogen wordt overschaduwd. Het is een informatie-ervalsing en stemmingswekkend van het zuiverste water.

Het eerste voorbeeld van deze suggestieve berichtgeving vinden we al aan het begin van Blankert's artikel, waar hij zich afvraagt waarom bij de eerste aanbeveling van Weitenberg als eerste punt wordt genoemd een ambtenarenstop (en het staat er niet, maar je proeft het wel) „pas" als zesde punt een steilere progressie in de tarieflijst van de inkomtenbelasting op hogere inkomens. Weitenberg nu NUMMERT niet, hij somt op, waarbij de importantie van het ene punt niet ondergeschikt wordt gemaakt aan dat van het andere: een duidelijk nuanceverschil...

Een formatie-stop bij Weitenberg wordt omgebouwd tot een ambtenaren-stop bij Blankert, een voorgestelde nivellering van inkomens (d.m.v. verhoging inkomstenbelasting, vermogensbelasting en belasting op onroerend goed) wordt knap geweggewerkt omdat het niet past in het griezelverhaal van Blankert.

De kwestie van de premie-regeling voor bedrijfsinvesteringen doet Blankert volkomen doorslaan. Immers, hier is sprake van een „douceurtje" voor het bedrijfsleven, een „vette kluit" die te verdelen valt. Blankert's restje objectiviteit smelt weg wanneer hij min of meer suggereert dat Weitenberg een investeringspremie van 25% voorstelt voor „winkels, garages, beautyshops, banken en pretparken", en waar hij zich afvraagt of investeringen de werkgelegenheid wel goed zouden doen. Weitenberg heeft het echter over een premie afhankelijk van de „omvang en kwaliteit van de personeelsbehoefte" (duidelijk gericht derhalve op het scheppen van ARBEIDSPLAATSEN) en een toeslag voor EXPORTERENDE BEDRIJVEN. De beperkende maatregelen die Weitenberg voor de opletende en objectieve lezer op papier zette (maximumpremie per bedrijf, intrekken van bestaande fiscale faciliteiten, etc.) verdwijnen bij Blankert om plaats te maken voor een opmerking als „dan zal het voor het bedrijfsleven geen grote problemen opleveren zich van deze kluit meester te maken"... Je mist hier bijvoorbeeld een vergelijking met de Nederlandse Wet op de Investeringsregeling.

Verhoging van tarieven van de overheids-diensten (trans-

bedrijven) worden omgezet in werksters die het badwater van de toerist betalen. Mogelijkheden om bij luxe-verbruikers aan te pakken komen uiteraard niet ter sprake (bijv 220-volt voor airco-gebruikers, etc.).

De konklusies welke Blankert trekt uit de vijfde aanbeveling verschillen nauwelijks met de andere uit zijn betoog. Weitenberg schrijft: „Het bedrijfsleven dient de komende jaren de grootst mogelijke terughoudendheid te betrachten op inkomensgebied" en „Met het oog op de maatschappelijke realisering hiervan (i.e. bevestiging van lonen) dienen de zelfstandigen en de vrije beroepsbeoefenaren een soortgelijke gedragslijn in acht te houden". Blankert ziet fantastische mogelijkheden voor overwinsten en winst-export... Nee, Weitenberg probeert de kleine man de das om te doen door geen reële loonsverhogingen (Blankert verzuimt hier te zeggen dat het gaat om tariefsverhogingen bij overheid en overheidsbedrijven en dat Weitenberg tariefsverhogingen in de particuliere sektor hier buiten laat vallen).

Bij de zesde aanbeveling wordt Weitenberg's sociale toer voor het gemak doodgewezen: iemand die opkomt voor het bedrijfsleven kan immers geen sociale gevoelens opbrengen! Een ambtelijke toprang als Weitenberg voorstelt wordt kundig verwerkt tot een extra-tje voor „politici en vrienden van politici". Maar Blankert zelf geeft toe dat de overheid geen kader heeft om het bedrijfsleven te controleren, en van technische bijstand wilde hij ook al niets weten. Maar hoe dan wel?

De slotkonklusie en aanbeveling van Blankert slaat werkelijk alles. Het komt er in het kort op neer dat de werkeloosheid de grootste boosdoener is, dat er vanwege de grote werkeloosheid geen investeringen worden gedaan. De oplossing die Blankert aandraagt is dan de „aan het bedrijfsleven toebedachte 45 miljoen" om te zetten in een werkloosheidsuitkering voor de 7.500 werklozen, en zie: het probleem is opgelost! Weg sociale spanningen! Weg gebrek aan investeringen! Weg betalings-balans-problemen! De Gouden Eeuw begint! Je bent er even stil van...

En dan plots een akte van berouw. De binnenstad moet worden gerestaureerd tbv het toerisme, sanering en modernisering van de haven tbv handel en industrie duiken plots uit het niet op wanneer de Antillen hun handelsfunctie moeten herstellen...

Het is erg jammer dat de bespreking van „Marcha pa progreso" (dat best wel zijn gebreken zal hebben) niet op een wat professioneler basis is besproken in Napa. En van een akademikus als Drs W. Blankert mag toch wel verwacht worden dat hij niet van tevoren gekonditioneerd is, dat zijn haren niet overeind vliegen bij het horen van het belletje van Pavlov....

CAREL DE HASETH

Op dit moment wordt in ambtelijke kringen in Den Haag de lange lijst van voorrechten nagevlooid om uit te zoeken wat er kan verdwijnen of gewijzigd moet worden. Binnenkort hoopt de regering daartoe enkele voorstellen bij de Tweede Kamer in te dienen. De voornaamste privileges en uitzonderingsbepalingen voor het koninklijk huis zijn:

- leden van het koninkshuis hebben toestemming van de regering nodig om in een proces als getuigen te kunnen optreden. Wordt die gegeven, dan worden in dat koninklijke besluit allerlei vormen voorgeschreven die bij het verhoor in acht moeten worden genomen.

- ook voor dagvaarding van leden van het koninklijk huis voor een rechtbank is een speciale regeling getroffen die hen met waarborgen omringt.

- alle prins en prinsessen hebben - met stemrecht - zitting in de Raad van State, het voornaamste adviesorgaan van de Nederlandse regering.

- tegen beledigingen van leden van het koninkshuis kan de officier van justitie op eigen houtje stappen ondernemen, terwijl een gewone burger die zich in zijn goede naam voelt aangetast daartoe een speciaal verzoek bij het openbaar ministerie moet indienen.

- de „koninklijke waardigheid" wordt door een reeks speciale bepalingen in het wetboek van strafrecht beschermd. Daarvan profiteert niet alleen de koningin, maar alle leden van het koninklijk huis.

- de verplichting om een gestorvene binnen enkele dagen na zijn overlijden te begraven geldt niet voor het Oranjehuis, dat bovendien het recht heeft een overledene te balsemen.

- over wat iemand van het koninklijk huis krijgt, hoeft hij geen belasting (successie-rechten) te betalen.

- auto's van het koninklijk huis hebben het recht een speciaal kenteken te voeren: AA.

- het koninkshuis is vrijgesteld van de lasten van inkwartiering van soldaten, die burgers in bijzondere omstandigheden soms moeten dulden.

- voor de bescherming van leden van het koninklijk huis is een speciale veiligheidsdienst ingesteld. Hiermee is de koninklijke marechaussee belast.
- leden van het koninklijk huis die in militaire dienst gaan, kunnen sneller worden bevorderd dan anderen. De bevordering van hen die niet in dienst zijn, geschiedt naar „welgevallen" van koningin en regering.
- in „gewone tijden" moeten aanvragen van telefoongesprekken door leden van het koninklijk huis met opperste voorrang worden behandeld.
- aan een verzoek om naamsverandering zit voor leden van het koninklijk huis minder administratieve rompslomp vast dan voor de gewone burger.

De prinsessen Irene en Christina kunnen straks in geen

geval meer een beroep doen op één van deze uitzonderingsregelingen. Voor zover deze voorrechten blijven bestaan, gelden ze in de toekomst alleen nog maar voor leden van het koninklijk huis. En daartoe behoren volgens het voorstel dat de Nederlandse regering onlangs bij de Tweede Kamer heeft ingediend, slechts die Oranjes - en hun echtgenoten - die de koningin kunnen opvolgen. Bij hun huwelijk hebben Irene en Christina afstand gedaan van dat recht.

Veel verandert er door deze beperking niet. In feite wordt slechts wettelijk vastgelegd wat al jarenlang praktijk was. Deze twee dochters van koningin Juliana maken naar verluidt in regeringskringen in Den Haag zelden of nooit gebruik van de privileges van het Oranjehuis.

BEPERKTER

Ingrijpend is een andere beperking die premier Van Agt en minister Wiegels voor ogen staat. Waar sommige van deze voorrechten in de toekomst gehandhaafd blijven omdat ze voor het koningschap onontbeerlijk zijn (de regeling van de dagvaarding en verhoren van de rechtbank is daar een voorbeeld van), wil de regering de meeste er van slechts voorbehouden aan „een zeer beperkte kring van leden van het koninklijk huis".

Meer dan koningin Juliana, prins Bernhard, prinses Beatrix, prins Claus en hun kinderen zal die kring zeker niet omvatten. Dat wil zeggen dat sommige leden van het koninklijk huis straks officieel een meer bevoorrechte positie krijgen dan andere. De kinderen van prinses Margriet en Pieter van Vollenhoven worden - om een voorbeeld te noemen - dus meer als gewone burgers behandeld.

Koningin Juliana moet dit met lede ogen aanzien. Het onderscheid in positie en status binnen de koninklijke familie, waartegen zij zich zo krachtig verzet heeft, komt er daarmee in de praktijk toch. Dat is een smet op de overwinning die de koningin op de regering heeft behaald.

Achtereenvolgende regeringen in Nederland hebben getracht om het koninklijk huis zo klein mogelijk te houden. Het plan was de kring te beperken tot koningin Juliana, prins Bernhard, prinses Beatrix, prins Claus, de prinsjes Willem-Alexander, Johan Friso en Constantijn, prinses Margriet en Pieter van Vollenhoven.

Behalve de prinsessen Irene en Christina, hun echtgenoten

Op dit moment wordt in ambtelijke kringen in Den Haag de lange lijst van voorrechten nagevlooid om uit te zoeken wat er kan verdwijnen of gewijzigd moet worden. Binnenkort hoopt de regering daartoe enkele voorstellen bij de Tweede Kamer in te dienen. De voornaamste privileges en uitzonderingsbepalingen voor het koninklijk huis zijn:

- leden van het koninkshuis hebben toestemming van de regering nodig om in een proces als getuigen te kunnen optreden. Wordt die gegeven, dan worden in dat koninklijke besluit allerlei vormen voorgeschreven die bij het verhoor in acht moeten worden genomen.

- ook voor dagvaarding van leden van het koninklijk huis voor een rechtbank is een speciale regeling getroffen die hen met waarborgen omringt.

- alle prins en prinsessen hebben - met stemrecht - zitting in de Raad van State, het voornaamste adviesorgaan van de Nederlandse regering.

- tegen beledigingen van leden van het koninkshuis kan de officier van justitie op eigen houtje stappen ondernemen, terwijl een gewone burger die zich in zijn goede naam voelt aangetast daartoe een speciaal verzoek bij het openbaar ministerie moet indienen.

- de „koninklijke waardigheid" wordt door een reeks speciale bepalingen in het wetboek van strafrecht beschermd. Daarvan profiteert niet alleen de koningin, maar alle leden van het koninklijk huis.

- de verplichting om een gestorvene binnen enkele dagen na zijn overlijden te begraven geldt niet voor het Oranjehuis, dat bovendien het recht heeft een overledene te balsemen.

- over wat iemand van het koninklijk huis krijgt, hoeft hij geen belasting (successie-rechten) te betalen.

- auto's van het koninklijk huis hebben het recht een speciaal kenteken te voeren: AA.

- het koninkshuis is vrijgesteld van de lasten van inkwartiering van soldaten, die burgers in bijzondere omstandigheden soms moeten dulden.

- voor de bescherming van leden van het koninklijk huis is een speciale veiligheidsdienst ingesteld. Hiermee is de koninklijke marechaussee belast.
- leden van het koninklijk huis die in militaire dienst gaan, kunnen sneller worden bevorderd dan anderen. De bevordering van hen die niet in dienst zijn, geschiedt naar „welgevallen" van koningin en regering.
- in „gewone tijden" moeten aanvragen van telefoongesprekken door leden van het koninklijk huis met opperste voorrang worden behandeld.
- aan een verzoek om naamsverandering zit voor leden van het koninklijk huis minder administratieve rompslomp vast dan voor de gewone burger.

De prinsessen Irene en Christina kunnen straks in geen

geval meer een beroep doen op één van deze uitzonderingsregelingen. Voor zover deze voorrechten blijven bestaan, gelden ze in de toekomst alleen nog maar voor leden van het koninklijk huis. En daartoe behoren volgens het voorstel dat de Nederlandse regering onlangs bij de Tweede Kamer heeft ingediend, slechts die Oranjes - en hun echtgenoten - die de koningin kunnen opvolgen. Bij hun huwelijk hebben Irene en Christina afstand gedaan van dat recht.

Veel verandert er door deze beperking niet. In feite wordt slechts wettelijk vastgelegd wat al jarenlang praktijk was. Deze twee dochters van koningin Juliana maken naar verluidt in regeringskringen in Den Haag zelden of nooit gebruik van de privileges van het Oranjehuis.

BEPERKTER

Ingrijpend is een andere beperking die premier Van Agt en minister Wiegels voor ogen staat. Waar sommige van deze voorrechten in de toekomst gehandhaafd blijven omdat ze voor het koningschap onontbeerlijk zijn (de regeling van de dagvaarding en verhoren van de rechtbank is daar een voorbeeld van), wil de regering de meeste er van slechts voorbehouden aan „een zeer beperkte kring van leden van het koninklijk huis".

Meer dan koningin Juliana, prins Bernhard, prinses Beatrix, prins Claus en hun kinderen zal die kring zeker niet omvatten. Dat wil zeggen dat sommige leden van het koninklijk huis straks officieel een meer bevoorrechte positie krijgen dan andere. De kinderen van prinses Margriet en Pieter van Vollenhoven worden - om een voorbeeld te noemen - dus meer als gewone burgers behandeld.

Koningin Juliana moet dit met lede ogen aanzien. Het onderscheid in positie en status binnen de koninklijke familie, waartegen zij zich zo krachtig verzet heeft, komt er daarmee in de praktijk toch. Dat is een smet op de overwinning die de koningin op de regering heeft behaald.

Achtereenvolgende regeringen in Nederland hebben getracht om het koninklijk huis zo klein mogelijk te houden. Het plan was de kring te beperken tot koningin Juliana, prins Bernhard, prinses Beatrix, prins Claus, de prinsjes Willem-Alexander, Johan Friso en Constantijn, prinses Margriet en Pieter van Vollenhoven.

Behalve de prinsessen Irene en Christina, hun echtgenoten

ZEG MAAR HOE U LIGGEN WILT...

Het Auronde-bed van Auping biedt u het Volmaakte Slapen. Dank zij het unieke, verstelbare Komfortabel Systeem en 't fraaiste en functioneelste programma bedomrandingen voor de leefslaapkamer van vandaag.

AURONDE1000 | AURONDE5000 | AURONDE9000

De ranke Auronde - Gelaagd beuken. Auronde Inten: natuur beuken, wit of bruin gelakt en mahonie kleuring geborst. In een- en twee-persoons-uitvoeringen

De kompakte Auronde - Massieve vorm - Gelaagd beuken. Kleuren als model 1000. In een- en twee-persoons-uitvoeringen

De markante Auronde - Met allegorisch Gelaagd beuken. Kleuren als model 1000. In twee-persoons-uitvoeringen

auping auronde MESKER

Aruba Curaçao

Muchanan di Caribe den reunion

Derecho riba kariño amor i kompreshon

DERECHONAN DI MUCHA

DERECHO RIBA KARIÑO, AMOR I KOMPRONDEMENTO.

DERECHO RIBA NUTRISHON ADEKUA I KUIDO MEDIKO

DERECHO RIBA UN EDUKASHON LIBER.

DERECHO RIBA OPORTUNIDAT KOMPLETO PA WEGA I REKREASHON.

DERECHO RIBA UN NOMBER I NASHONALIDAT.

DERECHO RIBA KUIDO SPESHALISA DEN KASO DI TA INKAPASITA.

DERECHO DI TA ENTRE ESNAN DI PROME PA RISIBI OUSILIO DEN KASO DI ALGUN DESASTRE.

DERECHO PA SIÑA BIRA UN MIEMBRO UTIL DI KOMUNIDAT I PA DESAROYA SU ABILIDATNAN INDIVIDUAL.

DERECHO PA HAÑA KRIANSA DEN UN ESPIRITU DI PAS I FRATERNIDAT UNIVERSAL.

DERECHO PA DISFRUTA DI E DERECHONAN AKI SIN TENE KUENTA KU: RASA.... KOLO.... SEKSO.... RELIGION OF ORIGEN NASHONAL O SOSHAL.

DERECHO RIBA KARIÑO AMOR I KOMPRESHON.

Muchanan di Caribe, reuni den e kongreso aki ta ekspresa e nesesidatnan di:

- por risibi miho kompreshon i kariño;
- por risibi un bon trato di nan mayornan natural òf esnan di kriansa;
- por biba den kasnan adekua den kua tin mas posibilidat pa reina un ambiente di pas entre tur hende;
- trabou pa nan mama ku no ta tené for di kas henter dia i ku ta dunele chéns pa por paga e atenshon nesesario na nan;
- posibilidat di edukashon pa mayornan en kuantu edukashon, pa asina nan mayornan siña kon pa guia nan yunan i komunika ku nan den un forma konstruktivo.

Nan ta keha di:

- hopi negligensha di parti di nan grandinan;
- problemanan debí na mal kompriendementu; e lapso grandi di edat entre e mayor i e yunan, problema di uniko yunan; di yunan di matrimonionan ku a divorsia; problema di e muchanan, yu di dos mayor

ku ta traha henter dia;

- mayornan di kua un òf tur dos tin ku bai traha na un otro pais.
- di tin ku yuda asina tantu den trabou di kas ku kasi no ta sobra tempu pa studia o rekrea;
- tin ku bandona nan islanan na edat masha yòn (11 aña) pa bai studia na otro isla pa motibu ku na nan isla ta skolnan basiko so tini.

Muchanan di Kòrsou, esaki ta loke a destila for di e diskushonnan di e muchanan di tur e islanan den Karibe. Hopi dje problemanan aki ta konta pa boso tambe; hopi di nan boso no tin, pero ta bon pa boso sa ku nan ta eksistí.

Tur esaki relashona ku e prome derecho di e muchanan.

Despues lo sigui e otro nan.

Islanan ku a asisti na e kongreso na St. Maarten tabata:

Anguilla - Antigua - Aruba - Barbados - Bonaire - Curaçao - Guadeloupe - Guyana - Haiti - Jamaica - Montserrat - Nevis - Puerto Rico - Saba - St. Barthelemy - St. Croix - St. John - St. Thomas - St. Eustatius - St. Kitts - St. Vincent - St. Maarten - St. Martin.

Coordi-nashon:
Papi Muzo

Weet je wat een...is?

Hij wordt gebruikt als een drinkbak voor dieren.

Is uit rots gehouwen.

Roest niet zoals emmers of andere ijzeren voorwerpen.

Kan niet kapot.

Is praktisch niet omver te lopen door geiten of andere beesten.

Op Aruba noemen ze hem een KONTIN.

Hier heet hij BAKI DI AWA — BAKI DI GALIÑA of KUDI.

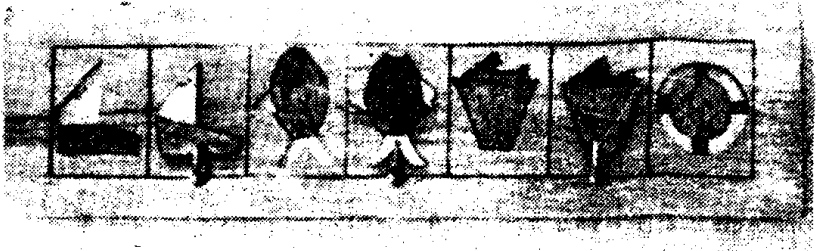
Amiguitonan konta!

Amiguitonan konta, Kon a bai na skol e siman aki? Mi ta spera ku e aña eskolar nobo aki lo trese pa boso hopi saber i sabiduria, hopi goso i plaser i ku den e ambiente nobo di e klas ku lo boso drenta boso lo haña hopi amistad nobo i dushi. Trata na kompronde otro i bo maestra(o) bon di moda ku boso lo sinti boso komo un grupo di amigo ku huntu ta trata di siña i di desaroya tur su talentonan.

Manera mi a priminti boso bia pasa lo mi a trese awe algu mas di informashon di e kongreso di mucha na St. Maarten.

Komo ku e kongreso tabata trata di nesesidatnan di mucha tabata logiko ku el a habri ku un proklamashon di derechonan di muchanan manera ta pone den e manifesto di Nashonnan Uni. Boso por lesa nan i despues lesa loke e muchanan a konklui enkuanto kada punto den e rapòrt ku nan a manda pa gobièrnanan di nan pais.

Nos mes ta traha

Un kapstòk di palu pa kologa yabi na dje.

Buska un pida palu di mas o menos 40 cm. di largura i 10 cm. di hanchura.

Awor nos ta pinta un rant ku pòtlot di dos cm. for di kada banda. Den e hòki largu ku nos ta haña meimei nos ta pinta algun kos leuk. Por ta kos di hunga por ehèmpel un bala, un tròm, un fli èts.

Por ta tambe algun fruta di Kòrsou òf datu, milon di seru i kadushi, enfin boso mes ta skohe. Ora bo kaba di pintanan, bo ta fèrf nan ku plakatfèrf i despues bo ta fèrnisele. Ora e seka bo ta skruf tres hak den e kapstòk na un bunita distansha for di otro i.... bo por regala kualkier hende pa nan kologa nan yabinan.

Tur artikulo pa OBRA di MAN optenibel na

Augustinus

Abraham de Veerstraat 12

Puzzel en win een prijs

De winnares van de puzzel is Regina Koeysers, Bacobaweg 12, Curaçao. Zij kan tijdens kantooruren langs komen bij de Redactie Amigoe, Scherpenheuvel z/n om haar prijs op te halen.

De uitslag luidde:

MANK
AZIE
NIER
KERK

Ook deze week weer een nieuwe puzzel van dezelfde soort als de vorige keer. Volgende keer zullen we dan een iets moeilijker puzzel plaatsen, zodat ook de oudere kinderen de kans krijgen om mee te puzzelen en een prijs te winnen.

1. een kledingstuk voor vrouwen;
2. op een klok staan 12.....;
3. jongensnaam;
4. mijn voet zit..... tussen de deur.

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

Kinderen die de puzzel hebben opgelost kunnen de uitslag vóór 29 augustus 1979 opsturen naar de: Amigoe - Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577. Duidelijk erop vermelden: KINDERPUZZEL. Onder de goede oplossing zullen we dan een waardebon van vijftien gulden van Boekhandel Augustinus verloten. De oplossing én de gelukkige winnaar(es) zullen op de Kinderpagina van 31 augustus 1979 bekend worden gemaakt.

Partisipa Bo tambe den e sistema di spar pa mucha

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

Kokteil di Yògúrt

Bo mester di: ½ liter di yògúrt
1 bleki chikitu di "fruit cocktail"

Pone kla:

- 4 glas haltu
- kos di habri bleki
- 1 tayo plat
- 1 kònchi i un sefta
- 1 kuchu i 4 telep largu i un kuchara grandi.

Habri bo bleki di frutkòktel, pone e sefta riba e kònchi i basha e kòktel aden.

Kòrta e frutanan chiki-chiki den bo tayo i despues Bolbe bruele ku e awa dje kòktel den e kònchi.

Basha bo yogúrt aden i drai e bon ku bo kuchara.

Parti e meskla aki den e 4 glasnan i pone fria un ratu den frizidèr.

Ora bo ta bai bebele bo ta duna e telep largu aserka di moda ku kada persona por drei di nan.

ta desea bo
BON APETIT

Dom Helder Camara: we hebben geen tv, geen radio, geen pers

Basisgemeenschap nieuw wapen

ANTWERPEN — Een nieuw wapen noemt hij het, maar dan wel vreedzaam. Het is de eenheid van de kleinen. Dit kan leiden tot een bevrijding met echte vrijheid. Het is Dom Helder Camara - die zo overtuigd spreekt over dit gebeuren in zijn land en elders in Latijns Amerika. Want ook in een land waarin velen gemarteld worden en vervolgd kan men dromen van de vrijheid. Wij hebben geen tv, we hebben geen radio en we hebben geen pers tot onze beschikking. We hebben echter al onze basisgemeenschappen met hen wijdvertakt net. Via dit netwerk worden de boodschappen doorgegeven. Dat gaat als een lopend vuurtje. De aartsbisschop van het Braziliaanse Recife had in België een vraaggesprek met PAN (Peace action news).

Het leger wordt heden ten dage niet meer getraind om een moderne oorlog uit te vechten, maar om over de mensen heen te lopen. Daarom kan geen enkele guerrilla-organisatie, hoe goed ook bewapend en bemand, het opnemen tegen het leger, dat van wapens wordt voorzien door het Amerikaanse Pentagon. Aldus Dom Helder Camara.

Maar juist nu zijn er in alle landen van Latijns Amerika zusters en priesters beschikbaar die precies ontdekken hebben dat het niet noodzakelijk is te werken voor de mensen, maar om met hen te werken. Dat het daarom gaat.

Zij leven samen met de armen van dit continent. Wanneer de mensen bij hen komen en

vragen: wat zullen we doen, krijgen zij geen serie pasklare antwoorden of projecten zoals wij hen die enige tijd geleden nog zonden hebben gegeven. Nee, we zeggen hen nu: Denk je dat, we hier zijn om in jouw plaats na te denken? Denk je dat we hier zijn om in jouw plaats te spreken?

O nee, zo gaat dat niet. Je hebt hersens gekregen om die te gebruiken en je hebt een mond om ermee te praten. Als je het in je eentje doet, wordt je vermoord, maar je hebt je gemeenschap, zo krijgt hij te horen. Aldus Dom Helder Camara.

Op de vraag of hij soms een land met grote problemen, dat zich slechts met vreedzame middelen bevrijd heeft, geeft hij ten antwoord: Nee. Op dit ogenblik kan ik geen naam noemen. Maar ik ken ook geen enkel volk dat echte vrijheid

heeft verworven door het gebruik van geweld. Kijk naar Cuba: ook daar heeft men zijn prijs moeten betalen. In materiaal opzicht is men vooruitgegaan, maar er zijn ook de nodige problemen. Als men de levensomstandigheden bekijkt van de Cubaanse boeren met hun collega's van Peru, Colombia of Ecuador, ja dan zijn zij er beter aan toe wat betreft de de bevrijding.

Broederschap

Maar wat is bevrijding zonder vrijheid? Uit de geschiedenis is bekend dat men in Frankrijk in 1799 de revolutionaire leuze aanhief: Vrijheid, gelijkheid, broederschap. Wanneer ik zo om me heen kijk op dit ogenblik, dan zie ik landen met een vleugje vrijheid

maar zonder gelijkheid en waar andere landen met gelijkheid, maar zonder vrijheid. Laat me het zo zeggen: om volkomen gelijkheid te bereiken en volledige vrijheid heb je broederschap nodig.

Het is niet gemakkelijk, deze weg van de basisgemeenschappen, aldus Dom Helder Camara. Dat kan ik u verzekeren. Maar ik geloof in de kracht van de waarheid, in de eenheid en de macht van de kleine mensen. Als de kleine mensen eenvoudig zich verenigen, als zij de hulp kunnen krijgen van de basisbewegingen in andere continenten, dan zullen zij winnen. Vergeet niet dat we een doel hebben om voort te leven: we hebben honger, we hebben heel wat te offeren, maar we hebben ook duizend redenen om te leven. Aldus Dom Helder Camara.

Steun in rug van medebisschoppen voor aartsbisschop van San Salvador

VERHEUGD OVER JE BEVRIJDEND WERKEN

Kerk en wereld

PUEBLA — Ten eerste verheugen wij ons dat de bevrijdende werking van de diocese de vrucht heeft opgeleverd van een steeds grotere eenheid tussen priesters, mannelijke en vrouwelijke religieuzen en leken. Wij zijn gelukkig met de wetenschap dat de mensen aan de basis zich op die manier gesterkt weten in hun beslissing om de aanslagen op hun waardigheid niet berustend te aanvaarden. Onderdrukt, maar niet vernietigd, kunnen op die manier machts dood hem scheiden van de liefde van God die zich openbaard heeft in Jezus Christus. Zo schreef 115 van de 187 in Puebla aanwezige bisschoppen. Hiermee eindigt dit jaar een belangrijke bijeenkomst van bisschoppen in El Salvador. De aartsbisschop van San Salvador, met name

In El Salvador heeft de katholieke kerk de laatste jaren verschillende aanslagen moeten doorstaan, waarbij priesters en militante leken om het leven kwamen. De brief aan mgr Romero was bedoeld als een steun in rug voor deze bisschop die achter zijn militante en actieve houding staat en als gevolg daarvan het mikpunt is van aanslagen van rechts.

Hij staat in het Salvadorese episcopaat min of meer alleen in de positieve stellingname. Hij werd dan ook niet door zijn collega-bisschoppen afgevaardigd naar Puebla.

Voorspreker

De brief begint met het vertrouwelijk en simpel: Dierbare broer. De bisschoppen getuigen dat zij aan zijn Romero's kant staan. Voor de zoveelste maal hebben we ons rekenschap gegeven van het lijden en de hoop van je plaatselijke kerk, zoals trouwens van de meerderheid van het volk in jouw land. Als broers richten we ons tot jou om je aan te moedigen in de edele strijd die je samen met je volk voert. Wij weten dat jij naar de pastorie aangeregt wordt door de pastoren van je diocese. Wij weten dat je schouder geleid heeft op het ogenblik dat men er begon met een ware verdediging. Het is niet tegen je kerk, die daar werkte voor de christelijke bevrijding van de talrijke verarmde en onderdrukte Salvadoranen die verstoken zijn van alles.

De bisschoppen zeggen, dat in de laatste twee jaar het aantal mensen dat hun bisschop hebben gevolgd, die aan de kant van de armen

stand, zij heeft de strijd en de problemen van de boeren en de arbeiders tot de zijne gemaakt. Je bent niet anders geweest dan hun voorspreker: moedig heb je het recht verdedigd, dat zij hebben om hun eigen gemeenschappen en organisaties te vormen; je hebt ze aangemoedigd en bevordert. Bij dat alles heb je te werk gegaan steeds grotere trouw aan de pastorale inzet, waartoe we in Medellin hebben besloten.

RUG

Wij hebben het bij de tank het kruis in voortdurend geselschap is geweest. Maar juist in deze beproeving geven wij blijk van onze christelijke trouw aan het evangelie. In jouw bissdom zijn in twee maanden vier van je priesters vermoord. Je ook verscheidene andere. Maar dan zijn priesters zijn niet land uitgezet; er zijn aanslagen gepleegd tegen instellingen van

de kerk, het volk van de armen, waarvoor de zending van de kerk het eerst bedoeld is, is steeds harder onderdrukt; de zending van de kerk bij hen wordt voortdurend ondermijnd door bedreigingen tegen de katechisten en de bedienaars van het woord, waardoor het samenroepen van christelijke gemeenschappen gevaarlijker wordt. Te midden van dit alles, evenzeer aangeklaagd en belaagd als al diegenen die de wegen van de gerechtigheid bezwijken, zie je vastbesloten geloven, want je weet, dat het erop aankomt aan God te geloofzamen dan aan de mensen, mensen.

Via jou richten wij ons tot heel het volk van God in je diocese en tot alle armen van je land aan wie je het goede nieuws van Jezus Christus in hun concrete situatie verkondigt. Zij zijn het Lichaam van Christus in de geschiedenis, zoals je hebt uitgedrukt in je tweede

herderlijke schrijven. Zij zijn hier in Puebla geweest door jouw steun. Wij weten dat het een volk heeft van waardige mensen die getuigen zijn door het enorme werk, dat hen nauwlijks in staat stelt inleven te blijven. Het gaat om een volk waarvan de onderdrukking je hebben doen zeggen: en je zullen daar blijven zeggen. Nu is het anders. Dat kan zo niet doorgaan. Het betreft een volk dat bewust of onbewust de thans levende en lijdende dienaar van Jahwe is.

Samen met jouw bidden wij het Onze Vader en delen op die manier het brood van het engagement en de hoop. De hoop van de armen zal niet ten onder gaan omdat deze hoop de belofte is. Ontvang samen met onze gebeden onze hartelijke abraza. Aldus het schrijven van de 115 bisschoppen aan mgr Romero van San Salvador.

...bevrijdend werken...

Latijnsamerikaans episcopaat:

Onverschilligheid groter probleem dan atheïsme

PUEBLA — In het licht van het geloof gezien zijn de angst en de frustraties het gevolg van de zonde, welke persoonlijke en sociale dimensies heeft, zo stelde het Latijnsamerikaans episcopaat vast in zijn slotverklaring van Puebla. De hoop en de verwachtingen van de bevolking van dit continent komen voort uit zijn diep godsdienstige gevoel en zijn rijke menselijkheid.

De campesinos die vroeger zo geïsoleerd van de wereld leefden, hebben zich een kritische geest eigen gemaakt als gevolg van de moderne mogelijkheden van radio het snelle transport enz, maar mede ook door het bewustmakingswerk dat door pastorale werkers ondernomen is. Dit achten de bisschoppen een positief gegeven. Bezorgd tonen zij zich over de onverschilligheid in grote sectoren van de gemeenschap zoals bij de intellectuelen, de jeugd, maar ook in de arbeidersklasse. De onverschilligheid is een groter probleem dan het atheïsme, zo menen zij. Verder zijn er veel mensen die op hun manier katholiek zijn, maar die eigenlijk niet voldoen aan de basisvereisten van de katholieke kerk. Onkunde en onverschilligheid doen een ritualisme ontstaan zodat men op de duur slechts op sociale gronden bepaalde sacramenten practiceert als een soort teken, dat men er bij hoort.

Angst

Het episcopaat zegt zich bewust van het geroep ten

hemel van een volkomen rechtvaardigheid, vrij respect voor de fundamentele rechten van de mens van de afgelopen jaren zijn de verschillende openbare talrijke verklaringen op gebied uitgegeven, die organen opgericht uitdrukking te geven aan solidariteit met de armen verdrukten. Dit is ons te staan op lijden en soms zelfs kostte het de aan degenen die getuigen hun profetische zending moet ongetwijfeld nog gedaan worden. Er meer solidariteit worden. De angst van Marxisme mag niet hebben dat men geen voor de werkelijkheid onderdrukking door het kapitalisme. Beide zijn worden gekenmerkt door zonde.

De bisschoppen komen spreken over de basisgemeenschappen, welke rechtvaardigheid en hoop gemeenschap met hun zijn zij centra van evangelisatie geworden en motoren bevrijding en ontwikkeling van de vruchten van basisgemeenschappen. De bisschoppen het feit, dat deel der bediening aan wordt toevertrouwd catechisten, zendingen, verklaring wordt ook gewezen op het feit, dat sommige basisgemeenschappen duidelijk de politieke overhand krijgen. Daarop dit gebied is overgang platte land en in de gebieden anders, aldus de bisschoppen. De steden gekenmerkt door hun bevolking. Daarom is het als men daar kleine gemeenschappen probeert vormen. Op het platte vallen de parochies samen met de parochies, wat men als uitgestrektheid van het al vanzelf gemeenschappen (dorpsgezichten) kent.

Zuidafrikaanse Anglicanen bij Verenigde Wereldraad

PRETORIA — De synode van de Zuidafrikaanse Anglicaanse kerk heeft een motie verworpen waarin de terugtrekking uit de Wereldraad van kerken werd bepleit. De motie werd opgehangen aan de inmiddels berucht geworden beslissing van de commissie ter bestrijding van het racisme van de Wereldraad om een schenking van 85 duizend dollars te doen aan het Patriottisch front van Zimbabwe. Dit geld was bedoeld voor humanitaire doeleinden.

De leden van de motie erkennen het bestaande onrecht in zuidelijk Afrika maar konden zich niet verenigen met guerrillagroepen als de Swapo en genoemd front. De bisschop van Pretoria, Michael Nuttal zei in het debat dat de meningen verdeeld zijn over de bevrijdingsbewegingen. Het is, aldus de bisschop, dat er mensen, ook op de synode aanwezig zijn, die niet voor hun mening kunnen uitkomen.

Ongetuigd bleef de synode zijn waardering uit te spreken over het welkijnsmerk van de Wereldraad, vooral in zuidelijk Afrika maar ook brengt men zijn bezorgdheid tot uitdrukking met betrekking tot de mededeling van de ethiopiëse commissie aan de conflict-situatie in zuidelijk Afrika.

Patriarch: in Turkije geweld tegen christenen

CONSTANTINOPOL — Patriarch Demetrios heeft telegram geprotesteerd tegen de Turkse minister van Buitenlandse Zaken, Buglas Rozyt tegen de len van de overheid en de aanval op de christelijke gemeenschappen in stantijnopel, op de kerken en kloosters, die dervis.

Deze aanvallen zijn met de vijfhonderd Turkse tolerantie christelijke instellingen telegram was in antwoord maar omdat de kerk van Kyam heeft de openbaar gemaakt.

NEURENBERG 120 duizend vluchtelingen stuitingsdicht in de mooie stad van de Kijbentag in de (West-Duitsland)

Dagelijks aanvangt vijftigduizend mensen de bijbelmeditatie van een op verschillende in de stad. Het is een wonderbaarlijke scène van welk detail de kerkelijke figuren en de Almet van de kerk.

Anglicaanse primaat treedt af

LONDEN — Aartsbisschop dr Donald Coggan van Canterbury, primaat van de Anglicaanse kerk, gaat volgende jaar, januari, met ontslag. In oktober dit jaar wordt hij zeventig en dit is de tijdelijke welles in de Anglicaanse kerk geldt voor bisschoppen in de actieve dienst. In 1994 wordt de Coggan de opvolger van dr Michael Ramsey. De opvolging is formeel een zaak van de koningin op advies van de premier. Sinds 1971 zijn de bisschoppen in de Britse Anglicaanse kerk gekozen door een college van bisschoppen met diocesane en nationale vertegenwoordigers, welke commissie een voordracht van twee namen aan de premier doet. De aankondiging van het

ontslagverzoek van dr Coggan kwam onmiddellijk na zijn reis naar Hongarije en Oost-Duitsland. Hij zag af van zijn bezoek aan Polen, omdat dit anders zou samenvallen met het bezoek van Jan Paul II aan zijn

Potter: stuur vluchtelingen niet de weg

GENEVE — Wereldraad secretaris dr Philip Potter heeft op zijn collega bij de VN Kurt Waldheim aan dringend groep gezonden om tussentijdse te komen voor de individuele vluchtelingen. De Potter vervult het idee van een internationale conferentie over de vluchtelingen-problematiek. Omdat de last voor landen zoals Thailand en Maleisie erg zwaar is gewor-

den, moet een internationale vluchtelingen-conferentie een essentieel belang aan de telingen niet terugkeren worden de toe op de vluchtelingen. De Potter vraagt de verder overleg te plegen Vietnamese autoriteiten en vluchtelingen.

Charles Gomes-Casseres riba nos ekonomia

Nos ke gana mas pero traha menos

Pa stop e kimamentu di panaderianan aki no tin otro solushon — maske e por zona duru — sino pa Antiyas siña pa di nobo e bieuw di gasta menos de lo ke nos ta produzi. Pasobra pa muchu anja kaba nos pueblo i nos muchanan ta bibando den un komunidad di "Mas por Menos". Nos ke gana mas, pero traha menos, nos ke konsumi mas, pero produzi menos, nos ke keda mas pero kobra tog. Komprondemi bon, no obrero so, komersiante i industrialistanan tambe ke inverti menos pero gana mas, konsumidor den un mundu kaminda zeta bal oro ke paga menos pa su gasolin ku na kwalke luga di mundu. Gobierno ke kobra mas belasting i duna menos servisio. Antiyas den su totalidat ke importá mas i produzi na e mes tempu menos divisa ekstranhero pa paga e importashon ku ne. Nos por weita e efekto riba nos hubentut kaba: muchanan ke bai skol siña menos i tog haña diploma.

Si nos no kibra lihe ku e kanser aki di Mas por Menos, nos ta kaba na bira un nashon totalmente ruina. No tin tempu pa perde pasobra e kanser ta aprei tur kaminda. Poko dia mi no por a kere mi wowo ora ku mi mei di e problemanan ku nos ta haña nos aden dor di gasta toke nos no ta produzi, mi ta lesa ku un organisashon ta proponé pa baha oranan di trabao pero no baha e pago na e mesun proporshon! Mester admitti ku e organisashon tabatin basta sinti pa menshoná na tras e argumentonan pro i kontra, de lo kwal e kontranan tabata konvinsiente. Pero e mero idea ta ehempel perfekto di e constraint aki di Mas por Menos ku ta reinando den Antiyas.

PASADO
E apelasjon ku mi ta hasi aki no ta nada fo'i kaminda. Den pasado resiente nos a mustra di por. Lagami refreska boso memoria:

1. fines di anjanan 40 pa mei mei di anjanan 50;
2. presupuestonan tabata sera ku un surplus;
3. nos balansa di pago semper tabatin un saldo favorable;
4. nos tabata risibi ni un sen chiki di Ontwikkelingshulp ni di Hulanda ni di EEG, al kontra-rio;
5. nos tabata den posishon di yuda Hulanda finansieramente tempu di e gran inundashon;
6. nos tabatin ningun debe nashonal;
7. nos a paga bek na Hulanda tur plaka ku e l'a yega di fia nos den anjanan prome ku gera ademas di tur esei;
8. nos a traha e kompleks di Brionwerven (na un kosto e tempu ei di Naf. 14 milyon florin ekivalente na florin di awe na e kosto di nos brug alto nobo);
9. nos a traha e prome aeroportu (e pistanan) di Aruba y di Korsow;
10. nos a traha Emancipatie-plein na Willemstad;
11. nos a traha e prome planta di desalina awa di laman na Korsow y na Aruba;
12. Nos a traha e prome lotenan di Volkswoningnan na Marie Pompoen;
13. Nos a traha e delaster version di nos Kon. Emmabrug;
14. Nos a akumulá un bunita reserva di oro pa reforzá nos florin Antiyano ..... y nos no tabata supermen!

INFANSIA DI DEMOKRASIA
Pasobashonnan di tur nashon ta suheto kontinuantemente na un serie, na un komplehidat di for-
ma i influensha ku ta operá riba nan. Bosonan ta unu — un masha importante — relacionashon eokolar ta otro, reli-
gion, famia, sine, anunsionan, nos bisianan geografiko nos bisitantenan, i hopi mas. Pero
na mi pareser ningun no ta baha penetrante i asina imper-
durabel manera nos guber-
nantenan. Gubernantenan tin
un influensha masha grandi riba
un pueblo su moda di pensa, di
aktiva i di husga. Pasobra
den ley, elehi pa pueblo, pues lo
ke gobierno aproba mester ta
bon, loke gobierno kondena
mester ta malu, lo ke gobierno
ta mester ta berdat. Por lo
tanto sigi gobierno su ehempel
mester ta bon. Pa ta al kaso: si
gobierno mes ta gasta bai gol
plaka ku e no tin, i si gobierno
ta fia e plaka ku e ta faya, i si
gobierno ta krea e plaka ku e no
tin i ku e no por fia, anto ki
mahu por tin si un siudadano
sinpel hasi meskos? Si
gobierno i gubernantenan ta
dediká ora tras ora, dia tras dia,
na tras luna i anja tras anja na

papia sin traha, sin implementa i na kos ku no e momentonan ei
no ta problema mas urgente i
mas nesessario pa e pais, ta kon
por spera ku siudadanonan si
por ta konsiente di e problema i
si lo trata di yuda korigi? Nos
por sigi asina i mustra riba hopi
mas fayo, pero ta leu di mi di
pretendé ku ta nos Gubernante-
nan a faya.

NOBO

Lo ke a sosode ta lo ke m'a
kalifiká manera e delaster
"constraint". E infansia di
demokrasia. Demokrasia na
Antiyas no tin mas ku un 30
anja. I komo e tabata un kos
nobo — no lubidá ku promé aya
Gobernador Hulandes ta hasi i
deshasi, Koloniale Raad tabata
nombrá, no elehi, i ken ku den
gobierno tripi protesta tabata
ser destera pa Saba. Wel, komo
demokrasia tabata un kos
kompletamente nobo pa nos
pueblo nos mester a kuminsa pa
siña kon ta hunga e wegá nobo
ei. Nos mester a lanta partido
politiko, i kibra partido
politiko.

Nos mester eksperimentá
kon ta rekluta miembro pa par-
tido. Despues kon ta hiba
kampaña, kon por gana mas
voto, kon ta disidi internamente
ta kua si i kua no lo sali na
representashon di partido i, si
partido gana konfiansa di
votador, kua si i kua no lo bai
sinta den gobierno. I ora nos ta
den gobierno nos mester siña
ku ki sorto di medida nos por
mara e votador na nos partido i
ku ki sorto di desishon nos por
sigurá ku e proximo elekshon lo
nos ser elehi atrobe. Nos mester
a siña tambe e arte di traha ku
un parlamento i e parlamento
mester a siña kon ta hasi
kontrola su hendenan den
Gobierno.

META

Wel nos a dediká nos tantu na
tur esei ku nos a bin konsiderá
Demokrasia manera un meta,
un dul, loga di komprondé ku
Demokrasia ta un medio, i ku e
meta ta goberná. Pasobra
demokrasia ta un di e tantu sis-
temanan pa goberná. Un sis-
tema ku hopi fayo, pero ku lo mai
no ke kambia pa ningun otro
den mundu. Pero atrobe, e no ta
mas ku un medio, si bo ké,
yamé un filosofia, un ideologia,
un prinsipio, pero no lubida
nunka ku e obheto ta goberna e
nashon i su pueblo.

Loke mi ke bisa ta ku dor di e
infansia di nos demokrasia te
ainda mas atenshon a ser buta
riba e medio ku riba e meta. En
bista di e hubentut di nos
demokrasia nos no mag kulpá
ningun politiko ni nos no mag
bai buska ehempel den nos his-
toria ku ta klof of ku ta kontra-
desi algun biaha lo ke ma
señala. Pasobra, por suerte ta
tin eksephon tambe. Lo ke nos
mester hasi ta rekonosé ku awor
nos tin 30 aña kumpli i ku a bira
tempu pa nos laga e wegá
politiko — manera e proseso ta
ser yama popularmente — un
banda i ban konsentrá riba
governá. I en bista di e karakter
di e problemanan aktual i di
nan urgensia mi ke introdusi
den e okashon aki i den e sirkulo
ideal aki un konsepto nobo:
Mi ke hasi un yamada pa ban:

EKONOMISA POLITIKA

Ekonomisá, manera ta bon
konosi, kier men hasi menos uso
di algu. Por ehempel: Ban
ekonomisá energia, ban
ekonomisá nos gastunan. Wel
mi ta pidi ban ekonómisa
politika: ban hasi menos uso di
politika. Pero Ekonómisa kier
men mas tambe. Por ehempel:
ban Antianisá kwepo di un

servisio, kier men ban hasi mas
Antiyano; ban popularisá un
materia, kier men ban hasi e
materia mas popular. Por lo
tanto den mi proposicion di ban
ekonómisa politika, mi ke men
ban hinka mas pensamentu
ekonomiko den nos politika.
Ban stop di evaluá promé i
unikamente si un medida lo ta
politikamente ventahoso, si lo e
ta popular, si lo e gana mas voto
pa esun ku tuma e medida, si lo
e kai na agrado di miembronan
di mi partido, i ban buta na
promé, i na di dos, i na di tres
luga si e medida ta ekonomika-
mente sano i bon, i na benefisio
pa henter nos poblashon. No na
korto plazo so (manera ta
sosode muchu bes) pero espe-
sialmente na largo plazo tambe.
Ban ekonómisa politika, pues
ban hasi menos politikeria i ban
pensa mas ekonomiko den nos
deliberashonnan politiko. Pa
evitá tur mal entendimiento.
Ora mi bisa ekonomia mi no ke
men; komersio i industria. Mi
ke men lo ke e palabra griego
original ta bisa: maneño di nos
kas. Nos tur su kas. Esei por ta
posibel den un será di wowo?
Klaru ku no. Pa logra esei mester
den un proseso. Un proseso
kaminda bosonan aki presente
mester bin hunga un rol klave i
krusial.

REFLEHO

Pasobra un gobernante no ta
masha mas ku un refleho di e
pueblo. I si no ke kambia e
gubernantenan nos mester

Skirbi pa
Charles
Gomes-Casseres

E siman aki Amigoe ta
publika e ultimo parti
di e diskurso ku Charles
Gomes-Casseres a tene
recientemente na oka-
shon di e kongreso di
prensa. Segun nos opi-
nion e kontenido di e
diskurso aki — ku ta
trata di nos ekonomia —
tin bastante informa-
shon pa pensa y dis-
cuti ariba. Pa e motibo ei
nos a publiké den
tres parti pa un publiko
mas grandi por sera ko-
nosi ku te teorinan di
señor Gomes-Casseres
tokante nos ekonomia.

kambia na e mes un tempu e
pensamentu di e pueblo. Den e
delaster kapitulu di John
Kenneth Galbraith su serie di
television: The Age of Uncer-

.....gubernantenan tin un influensha masha grandi riba un pueblo su moda di pensa, aktiva i husga.....

tainty, pero ku nos por lesa
tambe den su buki di e mes
number, Galbraith ta hasi un
komparashon entre e sistema
demokratiko di Suiza i di Mer-
ka. E ta mustra ku na Suiza e
desishonnan politiko ta originá
den agrupashonnan chiki dentro
di kada kanton, kaminda
opinion i bos di un siudadano
kwalke por bin resulta di tin un
gran efekto. Di e agrupashon
chiki e ta pasa pa un mas grandi
di e kanton, i di e kantonnan e
ta bai na e gobierno federal. E
personanan ku ta na kabes di e
pais, e presidente pues, su
number kasi no ta resoná i
despues di un par di anja ku e
baha ningun hende no sa mas ta
ken tabata presidente. Na
Merka e pueblo ta limitá su mes
na skohe pa medio di elekshon
popular e representantenan ku
lo bai representé den gobierno
durante e proximo 4 aña i e pre-
sidente ku lo bai gobernana
den e mes periodo ei. Sobrá nan
ta laga pa esnan elehi. I despues
di mustra riba e forsa i debili-
datnan di kada un di e dos
sistema demokratiko aki e ta
boga pa un sorto di ekilibrio

Nos a traha e promé lotenan di
volkswooningnan na Marie Pom-
poen.

entre nan dos.

THE LITTLE PRINCE

E autor-piloto Franses,
Antoine de Saint Exupéry,
konosi pa su buki "Night
flight" na añanan 40, a skirbi
tambe un buki pa mucha —
asina e ta parse pero e ta yen di
ideanan filosofiko — "The
Little Prince" i den dje e ta bisa
e mesun kos, pero muchu mas
simpel. I ta ku e kwenta di
mucha aki lo mi ke termina e
"sopito di idea" ku m'a
presenta na boso awe.

Antoine de Saint Exupéry ta
krea un prins chiki ku tin e don
di bula den nos universo di un
planeta na otro, mas o menos
manera un barbutete ta bula di
un flor na otro. No solamente e
planetanan grandi konosi pero
especialmente tur e barankanan
ku ta drei ront den nos sistema
planetario i ku científikonan ta
yama asteroiden. Riba kada un
ku e prins chiki baha e ta pasa
un experiensia diferente i
semper e ta siña algu nobo. Un
di e biadhanan ei e ta baha riba
unu masha masha chikitu
kaminda e ta topa solamente
hende, un rei bieuw ku su
korona i su mantel sinta riba un
trono. Parew ku e rei a weit e
rei ta bisé: "Bini aserka mi
subdito".

I e prins chiki ta responde:
"Kon bo por sa ku mi ta bo
subdito?" I e rei ta kontestá:
"Masha fasil, mundu ta
konsisti di rei i di subdito i
komo tamá ta rei abo mester ta
mi subdito". Tanten ku e prins
chiki ta pensa riba esei e ta dal
un haap grandi. E rei ta bira
ko'a i ta bisé: "Bon sa ku ta
masha mal manera haap dilanti
di rei?" I e prins chiki ta bisé:
"Ta dwelmi, shon arei, pero mi
tin un vuelo largu tra'i lomba i
mi ta mashá kansá". E ora e rei
di: "Anto mi ta duna bo ordu di
haap. Ban weita haap, haap!"
Pero ku rei weitando e den su
kara e prins chiki su haap a bai i
e ta bisa shon arei: "Si bo keda
waak mi asina mi'n por haap".
"Anto mi ta dunabo ordu di
algun biaha haap i otro biaha
haap". Komo e prins chiki
tabata kansá e ta hala un stul
p'e kai sinta. Parew ku shon
arei
a ripará esei e ta bisé: "Prins
chiki, mi ta ordenabo pa bo
sinta. Sinta!" E prins chiki ta

puntra e rei e ora ei ta kon e ta
governá. I e rei ta bisé: "Si mi
ordená mi general pa bula di flor
pa flor manera blenchi of un
barbutete lo e no obedesemi
pasobra e no por. Guberná ta
duna ordu rasonabel ku bo sa di
antemano ku bo subditonan por
i ke ehkuta". Solo a kuminsa
baha, i e prins chiki a lanta pa
bula bai'otro planeta. E rei a
bisé: "No bai, keda poko mas
kompañami". Pero e prins chiki
a bisé ku e no por pasobra e
mester yega e otro planeta
prome ku bira skur. E ora ei e
rei a bisé: "Anto mi ta na bo
ordu di bai. Prins chiki, bai!"

INTERAKSHON

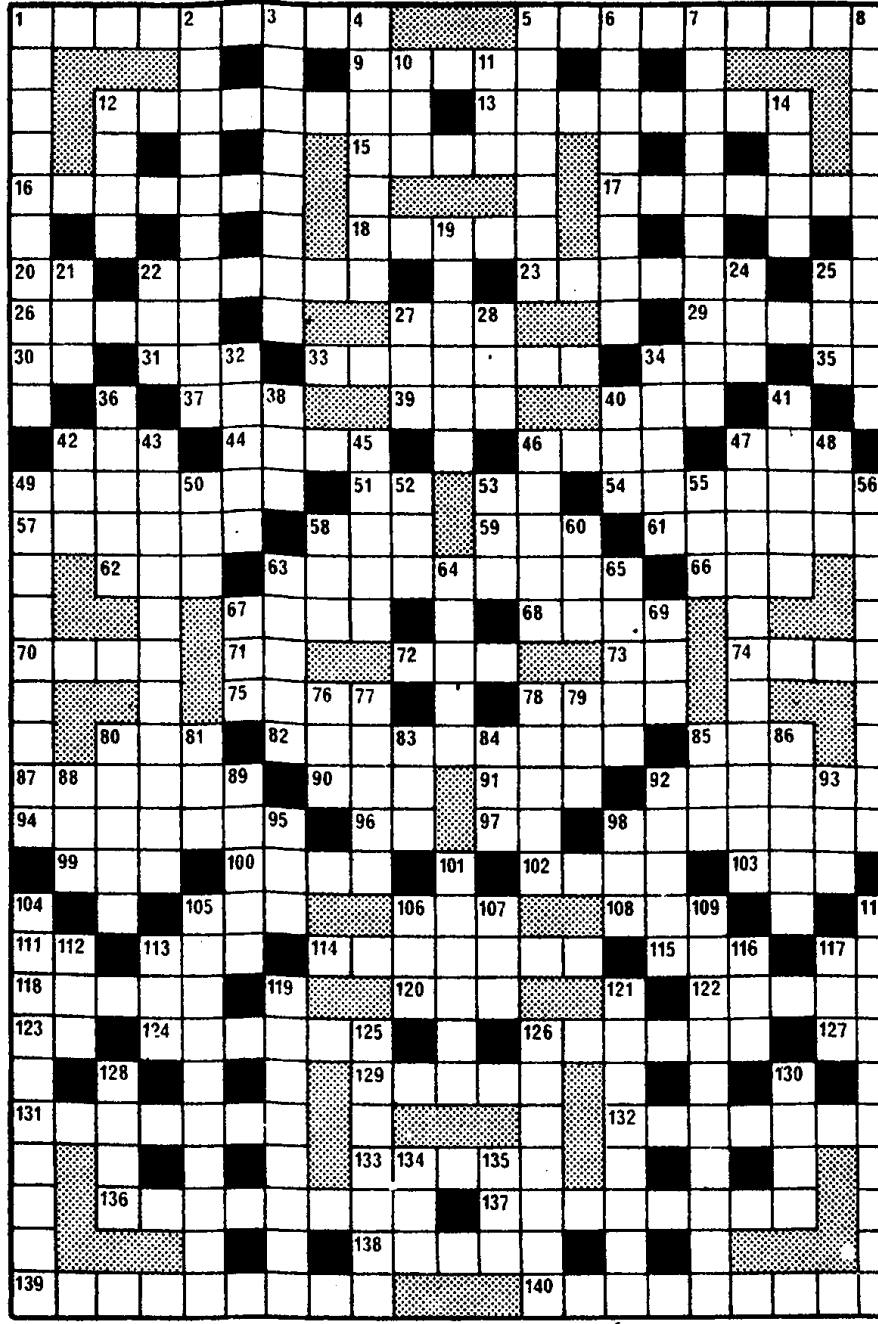
Si Saint Exupéry tin razon,
pues si gobierná ta en realidat un
symbiosis — un interakshon i a
la bez un kooperashon — entre e
gubernante i esnan goberná, i si
nos meta ta pa ekonómisa
politika, anto ta mas ku bisto
ku no ta basta trata di
influenshá nos gubernantenan i
nos politikonan so, nos mester
na mes tempu — i probabile-
mente ku mas eksito duradero
— trata di konsientisá esnan
governá, riba e importansha
vital di ekonomia pa un pais i
riba e limitenan pero tambe riba
e posibilidatnan di nos realidat
Antiyano. Difisilmente mi por
konsebi un miho grupo di siuda-
dano responsable pa hasi esei ku
e kongreso aki di representante-
nan i tur medianan di
komunikashon sosial di
Antiyas. Ku boso kontribushon
invaluable mi tin e konfiansa ku
nos lo por sali no solamente for
di e problemanan aktual ku nos
ta konfrontando pero tambe
traha huntu na hasi nos Antiyas
un nashon felis, kaminda nos
tur por biba aden ku fe i ku
optimismo. Optimismo den
hoben i den bieuw, pero espe-
sialmente den hobennan,
pasobra manera Mark Twain a
yega di bisa: "No tin un bista
mas tristis, ku di un hoben
pesimista". Den Anja di
Hubentut ta lo menos ku nos
por hasi pa nan!
Masha danki.

Charia riba "Ekonomia di Anti-
yas Hulandes" presentá Dja-
bierne, 13 di juli 1979 durante e
VIII Kongreso Antiyano di
Prensa na Kralendijk Boneiru,
pa Charles Gomes Casseres.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. Bezorger; 2. omgang; 9. weide met etgras; 12. koffie (It.); 13. scherp onderscheidingsvermogen hebbend; 15. nagelaten indruk; 16. op zichzelfstaand deel; 17. hovenier; 18. gewrichtsziekte; 20. soort onderwijs; 22. dragende mannenfiguur (bouw-); 23. Javaans dorpshoofd; 25. water in Friesland; 26. in de oudste tijden de god der Indiers; 27. vordering; 29. familielid; 30. vervoersmij; 31. smal-nauw; 33. donker-duister-ongunstig; 34. hoeveelheid; 35. de oudste; 37. afslagplaats bij golf; 39. vaas; 40. vlaktemaat; 42. geboden som; 44. dierenverbliff; 46. drielat; 47. vr. munt; 49. zangstem; 51. deel v.d. mast; 53. muzieknoot; 54. pauze; 57. berg in Armenie; 58. hoofddeksel; 59. plechtige geboorte; 61. prijs; 62. deel v. de hals; 63. afgrijpselijk-huivering-wekkend; 66. groente; 67. soort verlichting; 68. uitdrukking; 70. schrijf-benodigdheid; 71. oude lengtemaat; 72. Turks bevelhebber; 73. tussentijds (Lat.); 74. ogenblik; 75. ge-meen; 78. jachtthond; 80. voor-keur; 82. nukkig; 85. Europeaan; 87. Belastingdienst aan de grens; 90. Engels bier; 91. smalle plank; 92. rede-nering-bewijsvoering; 94. druk-fout; 96. inhoudsmaat; 97. Franse N.V.; 98. muze v.d. lier-poezie; 99. paardje; 100. voort-durende vijandschap; 102. startlijn; 103. meisjesnaam; 105. onderricht; 106. roem; 108. steen; 111. getijde; 113. kreet; 114. heden; 115. persbureau;

117. dat is (lat.); 118. leemte; 120. vogel; 122. gesponnen draad; 123. trekdier; 124. later;

VERTICAAL: 1. bezorger; 2. iemend, die een zaak winst-gevend maakt; 3. orgeldraaier; 4. district; 5. kwartet; 6. ziekenstoel-vervoermiddel; 7. uitleg-opheldering; 8. in elkaar gezet; 10. bovenste gedeelte; 11. ik; 12. azijn; 14. vrouwelijk mythol. wezen; 19. wat enig in zijn soort is (lat.); 21. gewicht; 22. vlaktemaat; 24. vleesge-recht; 25. gravure; 27. boom; 28. goedig mens; 32. genieting; 34. dame; 36. bijbel v.d. Mohammedanen; 38. telwoord; 40. houding; 41. ontvekkings-middel; 42. erg; 43. kantoor v.d. directeur; 45. vervoer-middel; 46. verbouw; 47. per-soon die toezicht heeft op de paardenstallen; 48. vijand-schap; 49. versperring; 50. deel v.e. boom; 52. ongeluksgodin; 53. hert; 55. deel v.e. sluis; 56. uit elkaar nemen; 58. voorkeur; 60. aanw. voornaamwoord; 63. vertering; 64. stempel; 65. gaarne; 67. troefkaart; 69. soort brood; 76. papagaai; 77. bond-vereniging; 78. vrucht; 79. reis;

WONNEN: 1. bezorger; 2. iemend, die een zaak winst-gevend maakt; 3. orgeldraaier; 4. district; 5. kwartet; 6. ziekenstoel-vervoermiddel; 7. uitleg-opheldering; 8. in elkaar gezet; 10. bovenste gedeelte; 11. ik; 12. azijn; 14. vrouwelijk mythol. wezen; 19. wat enig in zijn soort is (lat.); 21. gewicht; 22. vlaktemaat; 24. vleesge-recht; 25. gravure; 27. boom; 28. goedig mens; 32. genieting; 34. dame; 36. bijbel v.d. Mohammedanen; 38. telwoord; 40. houding; 41. ontvekkings-middel; 42. erg; 43. kantoor v.d. directeur; 45. vervoer-middel; 46. verbouw; 47. per-soon die toezicht heeft op de paardenstallen; 48. vijand-schap; 49. versperring; 50. deel v.e. boom; 52. ongeluksgodin; 53. hert; 55. deel v.e. sluis; 56. uit elkaar nemen; 58. voorkeur; 60. aanw. voornaamwoord; 63. vertering; 64. stempel; 65. gaarne; 67. troefkaart; 69. soort brood; 76. papagaai; 77. bond-vereniging; 78. vrucht; 79. reis;

80. fijnge maakt eten; 81. stek; 83. deel v.b. oor; 84. priem; 85. bevel; 86. hoog bouwwerk; 88. zwaardwalvis; 89. mankement; 92. plantengestacht v. O. Ind/Chin. bomen (lat.); 93. familieid; 95. snijwerktuig; 98. WINNAARS van de Kruis-woordpuzzel dd. 3 augustus 1979 zijn: el. dd. 10. augustus eikeschors; 100. rechtszaak; 104. voorzichtig; 105. letter-kundige; 106. bouwland; 107. snel; 109. omsingeld - alle zijden afgesloten; 110. dronken zijn - verwarrend; 112. nogmaals; 113. vluchtige stof; 116. stevig; 117. Europeaan; 119. gezond-making - zuivering; 121. Knus - genoeiglijk; 125. aanhangsel - gevolg - toebehoren (lat.); 126. sterke drank; 128. Europ. hoofdstad; 130. gewricht; 134. speedig; 135. troefkaart.

EERSTE PRIJS: W. van Leeu-
wen, Indianenweg, Oranjestad,
Aruba.
TWEDE PRIJS: A. Mulders,
Pastoor Hendrikstraat, San
Nicolas, Aruba.
DERDE PRIJS: Zuster Lae-
tantia, "Wegelegen", Habai,
Curacao.

De winnaars kunnen hun prijs
afhalen bij de kantoren van de
Amigoe Curacao-Scherpen-
hevel z/n, Aruba-Nassau-
straat 110 en Bonaire bij Nochi
Willems, Tera Corra, tel. 8736.
De oplossing voor deze week
dient vóór 23 augustus 1979 in
het bezit te zijn van de
Redactie, P.O.B. 577.
Deelnemers aan de Kruis-
woordpuzzel op Aruba en
Bonaire dienen hun oplossing
vóór woensdag 22 augustus
1979 in te dienen en op de
enveloppe duidelijk vermelden
KRUISWOORDPUZZEL.

Zwarte Jan Modaal is arm

Ook op de vuilnisbelten bij Soweto, waar de uitwerpselen van de welvarende blanke buitenwijken van Johannesburg worden gedeponeerd zijn de uitzaaiingsverschijnselen van heftige armoede zichtbaar. Voornamelijk vrouwen en kinderen wroeten in de afvalbergen naar eten en nog bruikbare artikelen.

JOHANNESBURG

— Augustus, de opkomende zon wordt versluierd door houtskoolnevels die traag uit de tienduizenden rechthoekige optrekjes waaieren op de immense stoffige plattegrond van 86 vierkante kilometer die Soweto heet. De omringende afvalbergen van de „dode“ goudmijnen steken als reusachtige molshopen grauw af tegen het magere morgenlicht. Een leger van 200.000 mannen en vrouwen begint de dagelijkse opmars naar de negen stations van dit grootste zwarte getto van Zuidelijk Afrika, en vecht zich in de uitpuilende treinen naar het naburige Johannesburg of probeert een plaats te vinden in de onafzienbare kolonnes bussen en taxi's met dezelfde bestemming, aldus schrijft Brabants correspondent Ferry Versteeg.

In Gotastreet, een onverhard weggetje in Moroka, een van de 28 reusachtige wijken van Soweto, wordt de familie Mbele kort na het wegzakken van de nacht wakker.

Vader Arthur (65) en zoon Thema (19) verlaten een minuscule slaapkamertje, en de dochters Jabu (27) en Thandi (23) komen uit het tweede slaapvertrekje, kort nadat de zoons Peter (34) en Sibusio (25) hun bedden in de salon hebben opgeklapt en onder het wandmeubel geschoven. Jabu vult twee schalen aan de koudwaterkraan achter het huisje, en terwijl de mannen zich snel en om beurten wassen maakt Thandi in de keuken een houtskooloventie aan en zet thee.

De Mbele's schuiven zwijgend om de oven om de ochtendhuiver te verdrijven, zij eten wat stukjes brood met jam en drinken hun thee uit ijzeren mokken. Jabu Mbele verlaat om kwart over zes als eerste het huisje op weg naar het busstation aan de Potchefstroomroad op vijf minuten lopen. De bus brengt haar naar Nanchfield, een van de spoorwegstations in Soweto. De bus is duur - 18 gulden per maand - maar een wandeling naar het station, die in het donker vanwege de tsotsisrovers in het Zulu - levensgevaarlijk is, blijft in de ochtend-schemering niet zonder risico.

Als trein 93 Nanchfield tegen zeven uur binnenloopt, worstelt Jabu zich temidden van een menigte in de afgeladen trein, want de trein heeft inmiddels al drie Soweto-stations aangedaan. Een vrouw gilt: „Klime in de boon“, wat betekent dat zittende passagiers moeten gaan staan om zo meer ruimte te maken. Als de trein de menselijke sardines van de buitenwereld afschermt en de trein gaat rijden, springen jongens buiten op de treepanken. Het zijn de „staffriders“, die gratis een riskante rit wagen. Soms zijn er

wanhoopskreten en wordt er aan de noodrem getrokken, omdat er een staffrider onder de trein is gekomen. Maar er wordt weinig tijd verspild en de trein rijdt snel weer door.

„COLLECTE“ Tijdens de rit vertelt een oude man pikante moppen, anderen zingen, zwijgen, of slapen vastgeklemd in de staande massa. En met messen gewapende tsotsis, die 's avonds het treinreizen tot een ronduit gevaarlijke bezigheid maken, „collecteren“ soms ook overdag in groepjes en tuigen passagiers af die geen geld op zak hebben.

Als de trein om kwart voor acht het centraal station van Johannesburg binnenloopt, moet Jabu Mbele nog tien minuten lopen naar de boekwinkel tussen de wolkenkrabbers in Pritchardstreet. Daar kan zij als verkoopster halve dagen werken voor 145 gulden per maand. Na aftrek van de buskosten - 18 gulden per maand - en van de treinmaandkaart á 13,50 gulden per maand - bestaat Jabu's maandelijks bijdrage aan het Mbele huishouden uit 113,50 gulden. Een welkome bijdrage, want de enige andere kostwinner is vader Arthur Mbele zelf.

Terwijl Jabu halverwege Soweto en Johannesburg in de trein zit, trekt vader Mbele zijn blauwe werkjas aan, loopt hij via enkele roodbruine stofstraten en langs hoepelende, voetballende en in autowrakken stoeiende kinderen in twintig minuten naar zijn kleine optrekje van triplex bij de grote Potchefstroomroad. Hier drijft Arthur Mbele een kappersbedrijfje. Naast zijn optrekje verkopen op de grond hurende vrouwen mais, meel, felgekleurde doeken en flessen met onbekende inhoud. Om half acht, als zijn enige knecht is aangekomen, opent Arthur Mbele zijn handel. Tot zes uur 's avonds, zes dagen per week, rechtop staan en knippen met de handschaar. Hij zegt: „De zaken gaan slecht, vooral sinds de onrust van 1976 in Soweto. Veel jongeren laten hun haar langer groeien. Zij willen afrokapsels“.

Arthur Mbele is blij als hij 450 gulden per maand maakt. Samen met dochter Jabu bedraagt het maandinkomen van de familie Mbele 563,50 gulden. Daarvan leven ook dochter Thandi en zoon Peter, die werkloos zijn, en de twee jongste zoons, Sibusio en Themba, die nog op de middelbare school zitten. Van dit maandinkomen moeten een aantal vaste lasten af, zoals huishuur (55) gulden en gevarieerde schoolkosten van beide zoons (50 gulden) en elektriciteit (7 gulden). Van de resterende 400 gulden gaat ongeveer de helft naar zaken als kleding, houtskool, aanmaakhout en meer duurzame

artikelen, terwijl de andere helft naar voeding gaat.

Arthur Mbele: „Wij kunnen er net van bestaan, wij moeten elke cent omkeren. Soweto is tegenwoordig erg duur, het brood kost hier 60 cent, in Johannesburg 43 cent, een spuitbus kost hier zelfs twee maal zoveel als in de stad“. Hij gelooft dat zijn familie financieel precies op het gemiddelde niveau van Soweto zit.

Er zijn in Soweto enkele miljonairs, zoals Richard Maponya, die in een groot marmeren huis met twee garages woont in Dube, de „welgesteldenwijk“ van Soweto, waar de toeristenbussen doorheen rijden. En niet te vergeten Ephraim Tsjabalala, de „benzinekonink“ van Soweto, die ook de enige bioscoop in dit zwarte mammoetgetto bezit, en zich voortdurend laat begeleiden door een groep uitdrukingsloze lijfwachten.

Maar Soweto kent ook extreme armoede en honger. De werkloosheid is ongelooflijk hoog, en afgezien van de geregistreerde miljoen inwoners zijn er nog zeker een kwart miljoen „niet-geregistreerde illegalen“, mensen die officieel niet bestaan, en die zich overdag meestal schuilhouden en 's nachts tevoorschijn komen.

STRAATARME ROTZAKKEN

„Daarom is hier ook zoveel misdaad“, zegt Arthur Mbele. „Verduiveld man, die mensen willen werken maar zij hebben geen pasjes en komen Soweto niet uit. Zij nemen anderen zoals ik, kwalijk dat wij kunnen werken. Dus proberen ze je te pakken als het donker is, wat niet moeilijk is, want in 90 procent van Soweto is geen elektriciteit en verlichting. Ik zou die rotzakken wel willen afschieten, maar als je nadenkt zijn het natuurlijk straatarme rotzakken“. Ook op de vuilnisstortplaatsen nabij Soweto zoals die van Roodepoort, waar de uitwerpselen van de welvarende blanke buitenwijken van Johannesburg worden gedeponeerd, zijn de uitzaaiingsverschijnselen van de heftige armoede zichtbaar. Voornamelijk vrouwen en kinderen doorwroeten de afvalbergen naar eten, en concurreren met de werknemers

van herverwerkingsbedrijven en met de gemeentelijke bulldozers van Roodepoort die het afval moeten ondergraven.

Arthur Mbele gaat ongeveer een keer per drie jaar met de trein naar zijn geboortestreek in Natal, vanwaar hij in 1942 naar Soweto kwam. Zijn magere, tanige gezicht weerspiegelt een bikkelaar leven.

Uit zijn grote wat troebele ogen, spreekt zowel berusting als bezorgdheid. Hij zegt: „Ik ben de laatste jaren erg moe. Vooral sinds mijn vrouw in 1976 is overleden“. Hij voegt daaraan toe: „Ik ben ook tevreden, want ik heb twee zoons op de middelbare school. Ik hoop dat er tenminste een naar de universiteit kan gaan“.

Een oudedagsverzekering heeft hij niet. Hij hoopt dat hij kan blijven kappen tot de zoons zijn afgestudeerd en verdienen. Terwijl Arthur Mbele van 's morgens half acht tot 's avonds zes uur de klandizie scheert en kapt, houdt dochter Thandi, die vier jaar geleden haar baan als inpakster in Johannesburg verloor, zich noodgedwongen bezig met het huishouden. Het huisje van de familie Mbele is ongeveer 5 bij 7 meter, onderverdeeld in twee slaapkamertjes, een salon en een minuscule keukentje, kortom een prototype van de gemiddelde Soweto-bezitting. Een bad ontbreekt en achter het huis, dat wordt omringd door een klein tuintje en een ijzeren hek, bevindt zich een koudwaterkraan en een zelfgemaakt toilet.

ELEKTRICITEIT

Huize Mbele ligt in Moroka, een van de oudste wijken van Soweto, en is daarom in het gelukkige bezit van elektriciteit. Pas 10 procent van de huizen in Soweto heeft stroom, maar de regering heeft eerder dit jaar beloofd dat het hele getto voor 1985 zal zijn geëlektrificeerd. Het zijn zeker geen krotten, maar evenmin volwassen huizen. Het zijn producten uit de „Verwoerdiaanse“ hoogtijdagen van de apartheid, toen men inzag dat de stedelijke zwarten weliswaar recht hadden op een waterdicht dak boven het hoofd, maar men ze vooral niet het idee wilde geven, dat zij hier voor altijd konden blijven. In heel Soweto staan 105.000 van deze optrekjes en het gemiddelde

inwonertal schommelt rond de tien.

De familie Mbele is met zes inwoners een gunstige uitzondering, maar daar kan snel verandering in komen als de kinderen gaan trouwen, want voor jonggehuwden in Soweto is woningbezit een vage utopie. Arthur Mbele heeft zelf een aanrecht en gootsteen in het keukentje gebouwd. Verder een houtskooloven, een plastic tafeltje met twee ministoeltjes, en een rij glimmende pannen op een plank aan de muur. In de salon een glanzende, met donkerbruin plastic overtrokken, eettafel met bijbehorende stoelen. Het eikehouten wandmeubel met glazen schuifdeuren is ongetwijfeld het sieraad van het Mbele-huishouden. Op de onderste plank een autoradio en een kleine bandrecorder, en daarboven goed gepoetste glazen. Helemaal bovenop dit pronkstuk staan stukjes stenen kunstfruit op kanten kleedjes. Aan de goedgeverfde wanden hangen twee koperen borden met de inscripties: „De kroon van het huis is Gods vrees“ en „Welkom, ook al is het een rotzooi“. Cadeaus van de kinderen toen Arthur Mbele en zijn vrouw dertig jaar waren getrouwd.

In dit salonnetje ontrolt zich het grootste deel van het sociale leven van de Mbele's en dan nog wel in de veilige uren overdag, want 's avonds wagen maar weinigen zich in Soweto's onverlichte straten. De werkloze zoon Peter Mbele, die zich overdag bezighoudt met „vage“ en sporadische karweitjes en tegen het lunchuur thuis een stuk brood komt halen, beweert dat hij 's nachts zelfs niet eens naar de WC durft.

„Man, zodra jij op die bak zit grijp iemand jou aan die geslagsdele en dreig om alles af te snij als jij nie hom geld aangeen nie“, zegt hij en verlaat schaterlachend weer het huis.

Buiten het huis zijn er de bierhallen, gedreven door de Westrandse administratie, een weinig geliefd semi-overheidsorgaan. Vroeger waren er dertig bierhallen in de miljoenenstad Soweto, maar tijdens de grote opstand van 1976 werden er achttien

In de straten van de grote Zuid-Afrikaanse steden is dit beeld niet ongewoon. Het symboliseert in veel opzichten de verhouding blank-zwart in dat land.

platgebrand door razende studenten, die deze instellingen vervloekten als steunpilaren van het regime. Maar het waren

vooral de „shebeens“, de clandestiene drankhuizen, die hiervan profiteerden. Hoeveel er zijn weet niemand. Soms houdt de politie razzia's en worden er shebeens gesloten. Een heilloze bezigheid want verderop springen ze simultaan uit de grond. Maar de hele shebeenbusiness wordt omringd door een ranzige krans van criminaliteit. En de tsotsis zijn nooit ver weg van een gemakkelijk slachtoffer en geld. Weekeinden met twintig moorden en honderd steekpartijen zijn routine in Soweto.

VOETBAL

Dan is er het voetbal, verreweg de populairste sport in Soweto en de tegenhanger van het blanke rugby. Clubs als Kaiser Chiefs trekken massa's mensen naar het Orlando-stadion van Soweto, en de spelers als „Ace“, „Killer“ en „Happy boy“ worden aanbeden. Maar één wedstrijd er niet in Soweto. Vandaar de centrale rol van de huiskamer, waar de muziek van Radio-Bantu en Radio-Springbok en de bandjes van Sonny Stitt, Stan Getz, Oscar Peterson en Zuid-Afrikaanse jazz-grootheden als „Dollar Brand“ en „Malombos“ langs de wanden schettert. Zondagmiddag in huize-Mbele.

Arthur Mbele ligt moe op bed. Thandi en Jabu maken eten klaar in de keuken, en de zoons Sibusio en Themba ontvangen een tiental klasgenoten in de uitpuilende

salon. Er wordt vrolijk geknuffeld gemaakt en het verrassend hoe weinig clubje afwijkt van bijvoorbeeld een groepje Nederlandse middelbare scholieren. Maar uitgebakken stukjes sprengt Thandi borden met maispap verspreid en het onderwerf van de gast overzeese aangesneden, onstaat er een bittere en sarcastische sfeer.

GRIEVEN De lijsten met grieven zijn ellenlang. Geen amusementen, treinen overvol, onveiligheid op straat, onvoldoende klinische standaard en verwachtingen. Opvalt hoe intussen deze jonge Soweto-bewoners afkomstig uit milieus met een levensstandaard die ongeveer dubbele is van soortgelijke milieus in zwart-Afrikaanse steden als Nairobi, de „blanke“ standaarden en verwachtingen patronen hebben overgenomen en met weinig minder genoege willen nemen. Maar deze overwegend materiële zaken steken nog bleek af tegen de frustraties die deze studenten oplopen door gebrek aan politieke rechten, hun twaalfde rangs burgerschap, en de vernedering van de passie, controles, de razzia's, onvrede, en vooral het gebrek aan enige zwarte status in een totaal door blanken gedomineerde maatschappij.

Het waren deze jongelui die in juni 1976 Soweto in brand zetten, en die de berusting in inschikkelijkheid van hun ouders haatten. Hun gevoelens en verwachtingen opstandig en gewelddadig maar ook vaag, chaotisch en depressief. De een voorzag binnenkort een herhaling van opstand van 1976, alle andere bloediger. Maar een ander geloofde, dat alles nog wel een twee generaties zal duren. Na maaltijd valt de discussie al dood in een overdaad van whisky en brandewijn. Het overvloedig krampachtige als hoge tonen waarmee wordt „ingenomen“ opvallend. Ik vraag een meisje of nu het grootste deel van de klas hier is. Zij lacht hard en gilt: „We zitten nu zijn 69-en in de klas, man, zijn zwart, man“.

Terwijl de swing van „Dollar Brand“ door het Mbele-huize dreunt, veel tongen dubbel slaan, en in de hoeken van de rokerig kamertje soepel uit muziek een lied in het Zulu zingen, dat steeds eindigt in het woord „sectie 6“. Themba Mbele: „Hij heeft het over sectie 6 van de terrorisme-wet.“ En terwijl Thambi zijn swingende, maar zwaar door de alcohol aangeslagen gasten bekijkt, zegt hij traag grijzend: „Op punt zijn zij zeker beter dan blanken“.

ASEGUROS STRICK

is de oplossing voor al Uw Verzekeringsproblemen.

Bel even..... en we komen langs.

- Witteweg 17
- Barber nabij 89

Telefoon 24485 - 25900

Telefoon 88525